

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Osaamismerkistöstä otettiin käyttöön uusi versio

Hyödynnä vapaasti InPromptu-materiaaleja

DIGITAALISET PROSESSIT

Tietosuojan parantaminen on jatkuvaa työtä

Tulossa tietosuojatyökalu pk-yrityksille

Kohta loppuu toimitusten jumittuminen viimeiselle metrille

TIEKE

Oppimisen kehittäminen digitaalisissa ympäristöissä vaatii pitkäjänteistä yhteistyötä

TIEKE

rakentaa kaikkien tietoyhteiskuntaa

VAIKUTTAEN VERKOTTAEN VAUHDITTAEN

**MEDIAKASVATUS-
SEURA**

***Vahvista osaamistasi nuorten hyvinvoinnin
ja mediataitojen tukemisessa!***

MEDIATAIDOT HYVINVOINNIN TUKENA

KOULUTUS TOISEN ASTEEN OPETTAJILLE

**OSALLISTU MEDIAKASVATUSSEURAN
MAKSUTTOMAAN VERKKOKOULUTUKSEEN**
webinaarit 8.6. • 11.6. • 15.6. • 17.6. klo 10–12

**Lue lisää ja ilmoittaudu heti:
*mediakasvatus.fi***

*Nappaa käyttöösi myös muut Mediakasvatusseuran materiaalit –
esimerkiksi digihyvinvointiaiheinen verkkokurssikokonaisuus ja
työkalupaketti sekä Opas tasapainoiseen digiarkeen!*

TIEKE rakentaa kaikkien tietoyhteiskuntaa

TIEKE kokoaa yhteen yritykset, julkisen sektorin sekä järjestöt rakentamaan kaikille avointa ja osallistavaa tietoyhteiskuntaa. Näin saamme näkyviin ja sovitamme yhteen eri toimijoiden tarpeita. Vähintään yhtä tärkeää on huomioida kehityksessä erilaiset yksilöt asuinpaikkaan, ikään, sukupuoleen ja osaamistasoon katsomatta.

Kaupungistuminen ei pysähdy koronaepidemian elvyttämään muuttoliikkeeseen urbaanista sykkeestä kehyskuntien väljyyteen. Suurkaupungeissa on osaamista ja resursseja toimia ketterästi ja itsenäisesti, ja niistä löytyy riittävästi asiakkaita uusille digipalveluille.

Maaseutua ja haja-asutusalueita ei saa pudottaa tietoyhteiskunnan kyydistä. Pienellä Suomella ei ole varaa tehdä kaupunkien rajoista muureja, joiden ulkopuolella digi-infra heikkenee. TIEKE kantaa kumppaneiden kanssa kortensa kekoon haasteen ratkomiseksi uudessa Järjestökenttä tietotalousosaamisen välittäjänä maaseudulla (JÄRKEVÄ) -hankkeessa.

Tietoyhteiskunta kuuluu asuinpaikan lisäksi meille kaikille sukupuolesta riippumatta. Uskon, että saamme alalle moninaisemman tekijäjoukon, kun muistamme tuoda esiin, että tarjolla on merkityksellistä, digitalisaatiota hyödyntävää työtä muillekin kuin koodareille, oli kiinnostuksen kohde sitten opettaminen, terveydenhuolto tai kestävä kehitys.

Toimiessani mentorina Nuoret teknologiavaikuttajat -ohjelmassa iloitsin nuorten soveltamiskelpoisista ideoista, joilla teknologiaa voisi tuoda osaksi opetusta muutenkin kuin koodausta harjoittelemalla. Miltä kuulostaisi digikuvien muokkaus kuvaamataidossa, karttapalveluiden hyödyntäminen historian tunnilla, 3D-mallinnus käsitöissä tai erilaisten terveysteknologioiden käyttö liikuntatunnin tukena?

Joskus täysivaltaisen digikansalaisuuden esteenä on osaamisen puute.

Digitaitojen hallinta ei riipu asuinpaikasta, sukupuolesta tai iästä. TIEKE vahvistaa kansalaisten perustaitoja muun muassa tutkinnoilla, joita voi suorittaa yli sadassa koulutusorganisaatiossa eri puolilla maata.

Digitaalisen ympäristön alituudessa muutoksessa osaamisvaatimukset vanhenevat nopeasti. Juuri nyt ajankohtaista on tietosuojasta huolehtiminen. Oma data suojassa -hankkeessa TIEKE herättää nuoret keskustelemaan tietosuojasta ja muista digioikeuksista, joita heille Suomi eurooppalaisena tietoyhteiskuntana tarjoaa.

Kokosimme tähän kevään 2021 Tiedostaan katsauksen ajankohtaisista hankkeistamme. Samalla lähetämme sinulle Matkaeväitä digitaaliseen tulevaisuuteen -julkaisun, jolla juhlistamme TIEKEN 40-vuotista taivalta suomalaisen tietoyhteiskunnan ytimessä. Kädessäsi on tuhti annos digitalisaatiokehityksen haasteita, saavutuksia, odotuksia, unelmia ja arjen käytäntöjä.

Jatketaan samaan suuntaan ja pidetään kaikki mukana!

Hanna Niemi-Hugaerts
TIEKEN toiminnanjohtaja

TIEKE on vaikuttaja, verkottaja ja vauhdittaja digitaalisen osaamisen kehittämisen ja digitaalisten toimintaprosessien edistämisen alueilla.

” Joskus täysivaltaisen digikansalaisuuden esteenä on osaamisen puute.”

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

- 6 Osuvat taidot**
PILOTIT JA VERKOSTOT KESKEISIÄ DIGITAITOJEN OSAAMISMERKISTÖN KEHITTÄMISTYÖSSÄ
- 8 Järjestödigi 2020**
DIGITALISAATION MERKITYS YMMÄRRETÄÄN KIRKKAASTI
- 10 DigiTaito**
– TUKEA DIGITALISOITUVAAAN TYÖELÄMÄÄN
- 12 InPromptu**
– VALMENNUSTA AIKUISTEN DIGITAITOIHIIN
- 14 VS-digi**
– TÄRKEÄ ETAPPI KESTÄVÄN DIGITULEVAISUUDEN RAKENTAMISESSA
- 16 ETÄOPETTAJALTA VAADITAAN**
USKALLUSTA JA PSYKOLOGISTA SILMÄÄ
- 18 KOULUTUSTA OSAAMIS-**
PERUSTEISEEN SANOITTAMISEEN
- 19 Badge Finland -verkosto**
EDISTÄÄ OSAAMISMERKKIEN KÄYTTÖÄ
- 20 DIGIOSAAMINEN ON KANSALAISTAITO**

DIGITAALISET PROSESSIT

- 24 TIETOSUOJAN PARANTAMINEN**
ON JATKUVAA TYÖTÄ
- 26 TIEKE VALMENTAA NUORISTA**
TIETOSUOJAOSAAJIA
- 28 DigiTähti**
VAHVISTAA MATKAILUPALVELUJEN KILPAILUKYKYÄ
- 29 DigiHyöty**
KOKENEET VALMENTAJAT PIENTEN PALVELUKSESSA
- 30 Logistiikan saavutettavuusdata:**
LOPPU VIIMEISEN METRIN TAKKUILLLE

TIEKE

- 32 Tietoyhteiskunta-akatemia**
KÄYNNISTI TIEKEN JUHLAVUODEN
- 34 TIEKEN jäsen eOppimiskeskus**
OPPIMISEN KEHITTÄMINEN DIGITAALISISSA YMPÄRISTÖISSÄ VAATII PITKÄJÄNTEISTÄ YHTEISTYÖTÄ
- 36 elÄMÄÄ TIETOYHTEISKUNNASSA**
- 38 Sopimuksen avainkohtia**
ASIAKKAAN NIMEN KÄYTTÖ MARKKINOINNISSA
- 40 TIEKEN uutiset**
- 42 TIEKE palvelee**

16 ETÄOPETTAJALTA VAADITAAN USKALLUSTA JA PSYKOLOGISTA SILMÄÄ

Verkkokoulutuksissa opettajan tehtävä on vahvistaa ryhmän vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä.

24 TIETOSUOJAN PARANTAMINEN ON JATKUVAA TYÖTÄ

Tietosuojavaltuutetun toimisto ja TIEKE kartoittivat pk-yritysten tietosuojatietämystä maaliskuussa 2021.

34 OPPIMISEN KEHITTÄMINEN DIGITAALISISSA YMPÄRISTÖISSÄ VAATII PITKÄJÄNTEISTÄ YHTEISTYÖTÄ

TIEKEN ja eOppimiskeskuksen molemminpuolinen jäsenyys on tuottanut ratkaisuja esimerkiksi opetusalan ja työelämän digiosaamisen parantamiseen.

36 elÄMÄÄ TIETOYHTEISKUNNASSA

Ennakoivat älyvalot suuntaavat valokeilat kaarteeseen suuntaisesti jo ennen kuin kuljettaja on kaarretta edes nähnyt. Näin kuljettaja ennättää reagoida vaaranpaikkaan ajoissa.

Digiperustaitoja kehittämässä

” Ihmiset ovat huomanneet, etteivät he ole yksin puutteellisten digitaitojen kanssa.”

TIEKEN digiosaamisen ja viestinnän vauhdittaja sekä InPromptu-hankkeen projektipäällikkö Hanna Vuohelainen

TIEKE ON MONESSA MUKANA KEHITTÄMÄSSÄ SUOMALAISTEN PERUSDIGITAITOJA. TÄSSÄ TIEDOSTASSA KERROMME HANKKEIDEN TULOKSISTA JA TULEVAISUUDEN TAVOITTEISTA:

Osuvat taidot -hankkeen digitaitojen osaamismerkistöstä on otettu käyttöön jo versio 0.3. Taustalla ovat laajat pilotit ja hankeverkoston saumattomaksi hioutunut yhteistyö.

Järjestödigi 2020

Digitalisaation merkitys ymmärretään kirkkaasti – poikkeuksellinen vuosi vauhditti kehitystä ja valmensi tulevaan.

DigiTaito pureutui työelämän digitalisoitumiseen – TIEKEN toteuttamasta digiperustaitojen moduulista on iloa yli ammattirajojen.

InPromptu keskittyi aikuisten digitaitoihin – oppimis- ja kehittämismateriaalit ovat avoimesti saatavilla verkossa.

TEKSTI MERJA SJÖBLOM JA HANNA VUOHELAINEN

Osuvat taidot

Pilotit ja verkostot keskeisiä digitaitojen osaamismerkistön kehittämistyössä

Syksyllä 2019 käynnistyneen Osuvat taidot -hankkeen digitaitojen osaamismerkistöstä on otettu käyttöön jo versio 0.3. Taustalla ovat laajat pilotit ja hankeverkoston saumattomaksi hioutunut yhteistyö.

Osuvat taidot LAAJA VERKOSTO TYÖSTÄÄ MERKISTÖÄ

Toteuttajat: Hanketta koordinoi Oulun ammattikorkeakoulu ja hankeverkostossa ovat mukana TIEKE, Hämeen ammattikorkeakoulu, Suomen eOppimiskeskus, Omnia, Kiipulan ammattiopisto, Koulutuskeskus Salpaus, Luksia, koulutuskuntayhtymä OSAO, Sedu ja Opintokeskus Sivis

Tutustu verkossa:
tieke.fi/osuvat-aidot

Rahoittaja: Euroopan
sosiaalirahasto ESR

Ajankohta: 1.8.2019 – 31.12.2021

Lisätietoja:
Merja Sjöblom,
merja.sjoblom@tieke.fi
Hanna Vuohelainen,
hanna.vuohelainen@tieke.fi

Matka osaamismerkistön kolmanteen versioon on ollut antoisa, pitkä ja työntäyteinen. Tärkeää tässä laajan, 11 toimijasta koostuvan verkoston työssä on ollut vaiheistaa työskentely selkeisiin kokonaisuuksiin.

Digitaitojen osaamismerkistön kehittämisen vaiheet:

1. tavoitteen kirkastaminen ja yhteisen ymmärryksen luonti
2. merkistön laajuuden ja rakenteiden määrittely
3. merkistön sisällöllinen pohjaaminen viitekehyksiin ja sisältöjen teemoittaminen
4. merkkikohtaisten osaamiskuvausten, -tavoitteiden ja kriteerien määrittely
5. merkistön pilotointi ja jatkokehitys

Ketterästi kehittyvät yhteiset toimintamallit

Verkoston saumattoman yhteistyön varmistamiseksi olemme rakentaneet toimivat yhteistyön mallit hanketoimijoiden kesken. Matkan varrella malleja tarkastellaan esimerkiksi säännöllisin väliajoin tehtävillä sisäisillä arviointikyselyillä. Palautteiden perusteella kehitetään hankeverkoston toimintaa, uudistetaan toimintatapoja ja palautellaan mieleen jo sovittuja käytäntöjä.

Säännölliset tapaamiset – vaikkakin verkossa – edistävät yhteistyötä. Verkoston työ on jaettu työpaketteihin. Jokainen kuudesta työpaketista aikatauluttaa säännölliset tapaamisensa, joihin myös muiden työpakettien edustajat ovat tervetulleita. Koko yli puolen sadan toimijan verkosto tapaa säännöllisesti bootcampeilla ja kuukausikahveilla.

Laajenevat verkostot lisäävät ymmärrystä

Osaamismerkistöä on alusta lähtien suunniteltu valtakunnalliseen käyttöön, ja myös hankeverkoston ulkopuoliset toimijat ovat olleet tervetulleita mukaan osaamismerkistön kehittämiseen. Olemmekin tehneet hedelmällistä yhteistyötä muun muassa Opetushallituksen, Digi- ja väestötietoviraston sekä muutaman vapaan sivistystyön oppilaitoksen kanssa.

Digitaitojen osaamismerkistö on herättänyt paljon kiinnostusta. Sitä on esitelty

lukuisille tahoille, ja saatu palaute on huomioitu kehittämistyössä.

Versiosta seuraavaan pilottien avulla

Merkistön versiota 0.1 pilotoitiin jo vuoden 2020 alkupuolella. Palautteen perusteella kehitetyn version 0.2. pilotteja toteutettiin syksyllä 2020 niin hankeverkostoon kuuluvissa ammatillisissa oppilaitoksissa kuin yhteistyökumppaneiden toimesta. Muun muassa Digi- ja väestötietoviraston digitukijat osallistuivat merkistön pilotointiin, samoin vapaan sivistystyön puolelta Ahjolan kansalaisopisto.

Laajoista ja kohderyhmiltään monipuolisista piloteista saatiin runsaasti arvokasta palautetta, jota työstettiin ymmärryksen syventämiseksi vielä muutamissa työpajoissa.

Alkuvuoden 2021 aikana digitaitojen osaamismerkistö pyörytettiin uuteen asentoon. Osaamiskuvaukset, -tavoitteet ja -kriteerit päivitettiin ja merkkihakemusten tehtäviä jalostettiin. Myös merkistön graafinen ilme päivitettiin raikkaammaksi ja selkeämmäksi.

Osuvat taidot -osaamismerkistön versio 0.3. valmistui huhtikuussa. Myös tätä versiota pilotoidaan, ja syksyllä pääsemme tekemään hankeajan viimeisen kehittämiskierroksen merkistölle. Samalla luodaan askelmerkit sille, miten merkistö tullaan jatkossakin pitämään ajan tasalla.

Kouluttajakoulutuksesta arvioijan valmiudet

Varsinaisen merkkikehityksen rinnalla toteutetaan kouluttajakoulutuksia, joista saa valmiudet toimia Osuvat taidot -osaamismerkistön

Sisäisten arviointikyselyjen perusteella hankeverkoston toimintaa kehitetään, uudistetaan toimintatapoja ja palautellaan mieleen jo sovittuja käytäntöjä.

arvioijana ja myöntäjänä. Luonnollisesti myös kouluttajakoulutuksen suorittaneet osoittavat oman osaamisensa osaamismerkkihakemusten avulla.

Digitaitojen valtakunnallinen osaamismerkistö valmistuu syksyllä 2021

Osuvat taidot -osaamismerkistö jää valmistuessaan TIEKEN hallintaan. Merkkejä tulevat myöntämään eri organisaatiot: oppilaitokset, vapaan sivistystyön toimijat, koulutusorganisaatiot, yritykset, järjestöt ja muut yhteisöt.

Merkkien myöntämisoikeudet saa TIEKEstä, kun myöntävällä taholla on käytössään Open Badge Factory ja vähintään yksi kouluttajakoulutuksen suorittanut henkilö.

Merkkien vastaanottajat keräävät osaamismerkkinsä maksuttomaan Open Badge Passport -palveluun, josta metadattaa sisältäviä merkkejä on helppo jakaa eteenpäin vaikkapa linkkeinä tai LinkedIn-profiiliin. ■

TEKSTI HANNA VUOHELAINEN

Järjestödigi 2020

Digitalisaation merkitys ymmärretään kirkkaasti

Poikkeuksellinen vuosi vauhditti järjestöjen digikehitystä ja valmensi tulevaan.

Kun TIEKE, Viestintä-Piritta ja Vitec Avoine kartoittivat Järjestödigi-kyselyllä jo neljättä kertaa järjestöjen ja yhdistysten digitalisaation, digiosaamisen, viestinnän ja sosiaalisen median kehitystä Suomessa, huomattiin, että järjestöt ovat menneet rohkeasti verkkoon ja sosiaaliseen mediaan – digitaalisten työkalujen avulla ollaan omaksuttu uusia toimintatapoja.

Jotkut ovat vienieet koko toimintansa verkkoon, sitäkin useammat pysyneet jatkamaan tapahtumien järjestämistä verkkokokoustyökaluilla tai striimaamalla suoraan jäsenistön suosimiin kanaviin.

Resurssipula vaivaa

Monet järjestöaktiivit suhtautuivat välttämättömään digiloikkaan myönteisesti. Kun korona haastoi ottamaan nopeutetussa tahdissa digikehityksen askelia, löydettiin toimintamalleja, jotka myös jatkossa palvelevat järjestöä.

Monista vastauksista välittyi näkemys, ettei paluuta vanhaan ole, vaan uudet toimintamallit jäävät osaksi päivittäisestä toimintaa.

On tuki muistettava, että kokonaisuuteen vaikuttavat myös jäsenistön digivalmiudet. Jos mukana olevilla ei ole laitteita ja yhteyksiä tai digiperustaidot ovat kovin puutteelliset, hyödyntämien voi tyssätä kalkkiviivoille.

Ylipäätään resurssipula vaivaa järjestöjä. Yhä edelleen taloudelliset ja henkilöstöresurssit hidastavat tai estävät digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntämistä yli puolessa järjestöistä.

Reilulla kolmanneksella hidasteena tai esteenä on osaamisen puute.

Kartoitus työkaluksi

Vastaajien mukaan Järjestödigi-kysely on hyödyllinen oman työn vaikutavuuden ja digitalisaation nykytilan arvioinnin väline. Useilta tahoilta olemme saaneet matkan varrella kuulla, että Järjestödigin teemoja ja tuloksia hyödynnetään yhteisöjen sisäisissä keskusteluissa ja kehittämissuhteissa.

Kun TIEKE, Viestintä-Piritta ja Vitec Avoine vuonna 2017 ryhtyivät suunnittelemaan ensimmäistä Järjestödigi-kyselyä, keskeisenä tavoitteena oli tarjota näkymiä sekä ideoita järjestöjen digipalveluiden, digiosaamisen ja viestinnän kehittämiseen.

Palautteiden perusteella olemme tässä onnistuneet ja tarvetta järjestöjen digikehityksen seuraamiselle ja tukemiselle tuntuu olevan myös jatkossa. ■

”Alkuvuodesta selvisi, että isolla osalla yhdistystemme vapaaehtoisista ei ole riittävää osaamista tai sopivia laitteita digipalveluiden käyttöön. Tavoitteenamme on saada mahdollisimman monelle perusosaaminen, jotta voi esimerkiksi pitää yhteyttä muihin poikkeusaikana.”

Paikallinen järjestöaktiivi

”Olen huomannut, että digiosaamiseen liittyvissä asioissa on paras edetä askel kerrallaan, asia kerrallaan. Ei siten, että kaikkea uutta pitäisi opetella samanaikaisesti.”

Piirijärjestön edustaja

”Seurassa on uuden kauden alkaessa ja johtokunnan kokoonpanon ison muutoksen johdosta tajuttu, kuinka iso vaikutus sosiaalisen median hallinnalla ja digitalisaation lisäämisellä on seuran tekemisten helpottamiseen. Olemme miettineet, miksi asioita uraudutaan tekemään useiksi vuosiksi samalla tavalla ilman, että mitään kehitetään koskaan eteenpäin.”

Paikallinen järjestöaktiivi

JÄRJESTÖDIGI-KARTOITUS

- selvittää järjestöjen ja yhdistysten tilannetta digitalisaatioon, digiosaamiseen, viestintään ja sosiaalisen median käyttöön liittyen
- tarjoaa järjestöille tietoa ja mahdollisuuden peilata omaa tilannettaan tuloksiin
- pitää yllä keskustelua digiosaamisen ja digitalisaation merkityksestä järjestökentällä
- on toteutettu jo neljästi

Toteuttajat: Viestintä-Piritta, Vitec Avoine ja TIEKE

Verkossa: www.jarjestodigi.fi
#järjestödigi #järjestösome

Lisätiedot:
Hanna Vuohelainen,
hanna.vuohelainen@tieke.fi

TEKSTI HANNA VUOHELAINEN & MIKKO ELOHOLMA

DigiTaito

– tukea digitalisoituvaan työelämään

TIEKEN toteuttamasta digiperustaitojen moduulista on iloa yli ammattirajojen.

Toimihenkilöjärjestöjen Opintoliitto ry:n Aktiivi-Instituutin koordinoima DigiTaito-hanke pureutui työelämän digitalisoitumisen murrokseen ja koulutti satoja sosiaali- ja terveysalan sekä varhaiskasvatuksen ammattilaisia digitaadoissa lähi- ja etäopetuksena. Koulutukset kohdennettiin erityisesti työntekijöille, joiden tieto- ja viestintäteknisissä perustaidoissa oli puutteita. Koulutuksia, itseopiskelua sekä työn ohessa tapahtuvaa oppimista tukemaan tuotettiin oppimisympäristöön digiperustaitojen moduuli, jonka toteuttajaksi valittiin TIEKE.

Yhteistyönä selkeä kokonaisuus

Yhdessä Aktiivi-Instituutin kanssa TIEKE suunnitteli kokonaisuuden, jossa materiaalin

rakenne on selkeästi esillä. Näin käyttäjän on helppo edetä ja jäsentää omaa oppimistaan pieninä paloina työn ohessa.

Rikastavia keskusteluja käytiin ja yhteisiä suuntaviivoja haettiin myös ESR-rahoitteisen DigiTaito-hankkeen muiden toimijoiden, Suomen Diakoniaopiston ja Tampereen Ammattikorkeakoulun asiantuntijoiden kanssa. Oulussa Diakoniaopistolla töitä tehtiin varhaiskasvatuksen ja Tampereella kotihoidon ammattilaisten moduulin parissa.

Perustaitojen moduulissa lähdettiin liikkeelle hankkeen kohderyhmää, sote-ammattilaisia, koskettavien digiperustaitojen määrittelystä.

”TIEKEN vankalle osaamiselle digitaalisten kehittäjänä oli helppo rakentaa sisältösuunnitelma Aktiivi-Instituutin näkemysten tukena”, sanoo DigiTaito-hankkeen projektipäällikkö **Jari Lindqvist**.

Lisäksi TIEKE suunnitteli digiperustaito-moduulin toiminnallisuudet, huolehti kokonaisuuden teknisestä toteutuksesta ja tuotti osan videopohjaisista oppimateriaaleista sekä opitun arviointia tukevista tarkistusksymyksistä.

Verkko-opiskeluun tutustumista

Koronan myötä tarve siirtää opiskelu verkkoon kosketti laajasti oppilaitosten opiskelijoita ja kouluttajia. Pandemia vahvisti myös yleistä, jo käynnissä olevaa suuntausta verkko-opinimisen ja -opiskelun lisääntymiseen.

Verkossa opiskelu erilaisine vaihtoehtoineen ei kuitenkaan ole kaikille tuttua.

DigiTaito-hankkeessa haluttiin vastata tarpeeseen auttaa ensimmäisiä verkko-opiskelun askeliaan ottavaa.

Suunnittelussa lähdettiin liikkeelle näkökulmalla, että verkossa opiskelu voi olla hyvin

monenlaista. Se ei välttämättä vaadi opiskeluryhmää tai laajempaa kurssikokonaisuutta, vaan voi kevyimmillään olla tiedon etsimistä verkosta omatoimisesti.

”TIEKEN vankalle osaamiselle digitaalisten kehittäjänä oli helppo rakentaa.”

DigiTaito-hankkeen projektipäällikkö Jari Lindqvist

Toisaalta monet tahot tarjoavat laajempia verkkokursseja ja jotkut jopa kokonaisia tukintoja.

Lähestyimme verkko-opiskelua tuottamalla ohjemateriaalia kolmen otsikon alle:

- Mitä verkossa opiskelu on?
- Verkko-opiskelu käytännössä
- Verkon monenlaiset sisältötyypit

Koska perusratkaisuista oli jo kertynyt kokemusta, Verkko-opiskelun perusteet –moduulin toteutus eteni sutjakkaasti yhteistyössä Aktiivi-Instituutin ammattilaisten kanssa.

Perustaidoista rikastuttaviin palveluihin

Oppimisympäristö vahvistaa erityisesti sote- ja varhaiskasvatuksen ammattilaisten taitoja digitaalisten laitteiden, sovellusten ja palvelujen käytössä.

Oppimisympäristöstä on kuitenkin iloa yli ammattirajojen, ja se toimii myös mainiona apuna opetustyössä. ■

Digitaito OPPIMISYMPÄRISTÖN MODUULIT:

- Verkko-opiskelu tutuksi
- Digitaaliset perustaidot
- Digitaaloja kotihoitoon
- Varhaiskasvatusta mobiilisti

Verkossa: digitaito.fi

Lisätiedot: Hanna Vuohelainen, hanna.vuohelainen@tieke.fi

Mikko Eloholma, mikko.eloholma@tieke.fi

Jari Lindqvist, jari.lindqvist@helao.fi

TEKSTI JUKKA NORTIO

InPromptu

– valmennusta aikuisten digitaitoihin

Verkkoon tallennettuja webinaareja ja muita InPromptu-materiaaleja voivat hyödyntää kaikki, jotka haluavat vahvistaa omaa tai lähiyhteisönsä digiosaamista.

Eivätkö kaikki suomalaiset osaakaan käyttää tietokonetta ja älypuhelinta? ”Se on voimakas näköharha. Meillä on runsaasti aikuisia, joilta digitaaliset perustaidot puuttuvat”, TIEKEN digiosaamisen ja viestinnän vauhdittaja sekä InPromptu-hankkeen projektipäällikkö **Hanna Vuohelainen** sanoo.

TIEKE tarttui ongelmaan keväällä 2018 InPromptu-hankkeella, johon se sai EU:n ESR-rahoitusta.

InPromptu TUKEA DIGIOSAAMISEEN

Toteuttajat: TIEKE ja HeTy

Verkossa: bit.ly/inpromptu

Rahoittaja:
Euroopan sosiaalirahasto ESR

Ajankohta: 2018 – 2021

Lisätietoja:
Hanna Vuohelainen
hanna.vuohelainen@tieke.fi
Mikko Eloholma
mikko.eloholma@tieke.fi

TIEKE ryhtyi toimeen

Keväällä 2021 päättynyt hanke keskittyi aikuisten digitaitojen kehittämiseen. Näin siksi, että aikuisten PISA-tutkimus PIAAC paljasti, että isolla osalla suomalaisista aikuisista on merkittäviä puutteita digiperustaidoissa.

Tulokset eivät olleet TIEKELLE yllätys, sillä saman ilmiön se oli jo aiemmin todennut useiden yhteistyötahojen kanssa.

”Kun ihmisellä on vaatimattomat perustaidot, hän tarvitsee lähivalmennusta. Järjestökumppaneiden, kuten Helsingin Työkanaava HeTyn kanssa olemme tavoittaneet eri puolilta Suomea moninaisen joukon aikuisia, jotka tarvitsevat opastusta digitaitoihin.”

Digivalmennusta tehtiin kahdella tavalla. Perustaitovalmennusta annettiin kaikille yhdistysten jäsenille. Tämän lisäksi yhdistysaktiiveja valmennettiin käyttämään digiteknikkaa entistä tehokkaammin toiminnan pyörittämiseen.

”Jo pelkästään tiedotteiden tekemiseen, sosiaalisen median kanavien käyttöön ja sähköpostilistojen jakamiseen olemme voineet tuoda yhdistyksille uutta osaamista”, Vuohelainen sanoo.

Hankkeen tavoitteena on ollut, että yhdistyskumppanit voivat jatkossa valmentaa paikallisesti ihmisiä digitaidoissa. Korona toi tähän omat vaikeutensa, koska yhdistysten on pitänyt rajoittaa toimintaansa.

Työ jatkuu

Toisaalta korona on kannustanut ihmisiä hankkimaan digitaitoja, sillä monien asioiden hoitaminen vaatii perustaitojen hallintaa. Verkko-ostosten tekeminen, nettikonsertin kuuntelu tai verkkotapaamisiin osallistuminen ei ilman niitä onnistu.

”Verkko-ostosten tekeminen, nettikonsertin kuuntelu tai verkkotapaamisiin osallistuminen ei ilman digiperustaitoja onnistu.”

InPromptu-hankkeen projektipäällikkö
Hanna Vuohelainen

”Ihmiset ovat huomanneet, etteivät he ole yksin puutteellisten digitaitojen kanssa.”

Vuohelaisen mukaan valmennukset otettiin ilolla vastaan. Ihmiset ovat rohkaistuneet digin äärelle.

”Hekin, joilla on ollut korkea kynnyks hankkia digitaitoja, ovat saaneet niitä ja voivat nyt hyödyntää digitaalisuuden tarjoamia mahdollisuuksia.”

Vaikka InPromptu-hanke on päättynyt, on TIEKEN ja HeTy:n tuottama laaja valmennusaineisto kenen tahansa hyödynnettävissä.

”Osaamiskirja digiperustaitojen opiskeluun soveltuu sekä itsenäiseen että ryhmässä harjoitteluun. Kannustan tutustumaan myös webinaaritallenteisiin, esitysmateriaaleihin sekä yhdistysten digivalmiuksien petraamiseen tarkoitettuun huoltokirjaan”, Vuohelainen sanoo. ■

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Vapaa sivistystyö rakentaa tietoyhteiskuntaa

”Muuttuva työelämä, alan vaihdot ja työelämän monimuotoisuus edellyttävät elämän ja työuran aikaista osaamisen kehittämistä.”

Digiosaamisen vauhdittaja Merja Sjöblom, TIEKE

TIEKE TUKEE OSAAMISELLAAN VAPAAN SIVISTYSTYÖN TIETOYHTEISKUNTATYÖTÄ MUUN MUASSA NÄISSÄ HANKKEISSA:

VS-digi Digitalisaatio vapaassa sivistystyössä on tärkeä etappi kestävän digitulevaisuuden rakentamisessa. Yksi haasteista on teknologioiden ja ohjelmistojen pirstaleisuus.

ETÄOPETUS VAATII USKALLUSTA

”Kesäyliopistojen henkilökunta tarvitsee osaamista niin perustaidoissa kuin verkkopedagogiikassa”, sanoo Suomen kesäyliopistot ry:n pääsihteeri Tuija Österman.

OSAAMISPERUSTEISUUS VAPAASSA SIVISTYSTYÖSSÄ

Vapaan sivistystyön henkilöstöä perehdytetään osaamisen sanoittamiseen, oppimistavoitteiden määrittämiseen, työmäärän ilmaisemiseen sekä digitaalisten osaamismerkkien käyttöön.

Badge Finland -verkosto edistää osaamismerkkien käyttöä, ja TIEKE koordinoi verkostoa.

DiKATA on SnellmanEDUn koordinoima hanke, jonka koulutuksiin ja verkkokurssille TIEKE toteutti ajantasaiset digitaitotasot ja lähtötasotestin.

TEKSTI BJÖRN WALLÉN

VS-digi

– tärkeä etappi kestävän digitulevaisuuden rakentamisessa

Sivistys on kaiken oppimisen alusta ja osaamisen kiertotalous – pohdintoja vapaan sivistystyön digiosaamisen kehittämisestä ja tulevaisuuden näkymistä.

Digitalisaatio vapaassa sivistystyössä (VS-digi) on ollut poikkeuksellisen pitkä hanke: lähdimme liikkeelle toukokuun alussa vuonna 2018. Nyt on käynnissä kolmas vuosi, kun koronatilanne johti hankeajan pidennykseen kesäkuun loppuun asti tänä vuonna.

Pitkä hanke aika on mahdollistanut paljon koulutusta vapaan sivistystyön toimijoille sekä antanut väljyyttä kohdentaa hankkeen resursseja fiksusti osaamis- ja sivistystarpeiden mukaan.

Hankkeessa toteutetut 12 oppilaitosten opintopilottia ovat toimineet next-practice-esimerkkeinä muille vapaan sivistystyön oppilaitoksille. Tärkeää on ollut myös verkostomainen toiminta – hankkeessa on toiminut pitkälti toista sataa digituutoria, jotka ovat saaneet käytännönläheisiä pedagogisia työkaluja digitalisaation hyödyntämiseen sekä yhteisen keskustelufoorumin vertaistukeen.

Monitasoista osallistumista

Yksilöille VS-digi tarjosi monia ajankohtaisia koulutustilaisuuksia esimerkiksi digitaalisista osaamismerkeistä (Open Badge), tekijänoikeuksista ja digitaalisesta kansalaisuudesta. Tilaisuuksiin osallistui runsaasti väkeä, vaikka koronaepidemia siirsi koulutukset ja kokoukset verkkoon.

Oppilaitokset osallistuivat ahkerasti pilottien, digituutoreiden sekä vapaan sivistystyön keskusjärjestöjen tapahtumiin, joissa VS-digihanketta esiteltiin alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Tärkeimpänä tuloksena nostan vilkkaan viestinnän ja vuorovaikutuksen, jossa vapaa sivistystyö näyttäytyy ajan hermolla olevana osaamisperusteisena toimintana.

Myös vapaatavoitteiset opinnot voidaan kääntää opintopisteiksi tunnistamalla ja tunnustamalla kursseilla opitut asiat ja taidot. Tämä on tärkeää esimerkiksi jatkuvan oppimisen uudistuksen toteutuksessa, jossa tarvitaan laajaa, yleissivistävää näkymää eri alojen työn murrokseen.

Aikuisten digitaidot ovat tämän ajan avaintaitoja sekä työelämässä että kansalaisen muussa arjessa.

Kohti kestävää tulevaisuutta

VS-digi-hanke on tärkeä etappi kestävän digitulevaisuuden rakentamisessa. Yksi haasteista on teknologioiden ja ohjelmistojen pirstaleisuus.

Maailma ei koskaan tule valmiiksi; tärkeintä on, että jokainen vapaan sivistystyön opettaja, oppija ja johtoasemassa oleva kokoaa hyviä oppimisympäristöjen kokonaisuuksia hieman hajanaisista osista.

Olemmekin käynnistäneet jo uuden hankkeen. Osaamisperusteisuuden ja osaamisenarvioinnin koulutusohjelma fokusoii nouseviin tarpeisiin kuvailla vapaan sivistystyön monimuotoista koulutustarjontaa osaamisperusteisesti, heijastaen vapaan sivistystyön arvomaailmaa, johon kuuluu myös näkemys sivistyksestä kaiken oppimisen ja osaamisen alustana.

Osallisuutta oppijan ehdoilla

Koronan vaikutukset ja rajut rajoitustoimet ovat näkyneet vapaan sivistystyön kentällä, jossa digitaalinen siirtymä toteutettiin ketterästi opintokeskuksissa, kesäyliopistoissa, kansalaisopistoissa, kansanopistoissa ja urheiluopistoissa.

Nyt pandemian laantumisvaiheessa näemme, että vapaa sivistystyö toimii esimerkiksi hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä tilanteessa,

”Osallisuutta on tuettava oppijan omilla ehdoilla.”

Vapaa Sivistystyö ry:n puheenjohtaja Björn Wallén

jossa väestön polarisaatio on pandemian aikana voimistunut.

Osallisuutta on tuettava oppijan omilla ehdoilla sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla. Tämä tulevaisuuden näkymä takaa, että vapaalla sivistystyöllä riittää tekemistä paikallisesti, alueellisesti, valtakunnallisesti ja jopa planetaarisesti myös tulevaisuudessa.

Sivistys on kaiken oppimisen alusta ja osaamisen kiertotalous, jossa ihmiselämän mittaiset tiedot, taidot ja elämän merkitykset sulautuvat yhteen! ■

”Digitaidot ovat tämän ajan avaintaitoja sekä työelämässä että kansalaisen muussa arjessa.”

KIRJOITTAJA BJÖRN WALLÉN
ON VAPAA SIVISTYSTYÖ RY:N
PUHEENJOHTAJA

VS-digi: DIGITALISAATIO VAPAASSA SIVISTYSTYÖSSÄ

Hankkeessa kehitetään oppilaitosten toimintamalleja sekä jaetaan ja kasvatetaan digitaalista osaamista.

Toteuttajat: TIEKE ja vapaan sivistystyön toimijat

Tutustu verkossa: tieke.fi/hankkeet/vsdigi

Rahoittaja: Opetus- ja kulttuuriministeriö

Ajankohta: 2018 – 2021

Lisätietoja: Merja Sjöblom, merja.sjoblom@tieke.fi

TEKSTI TUIJA ÖSTERMAN

”Koulutuksia voidaan jatkossa järjestää myös hybbridimuotoisina.”

Suomen Kesäyliopistot ry:n pääsihteeri Tuija Österman

TIEKE KOULUTTI DIGITAITOJA KESÄYLIOPISTOLAISILLE

Suomen kesäyliopistot ry panosti henkilöstön digiosaamiseen ja järjesti vapaan sivistystyön henkilökunnalle koulutuskokonaisuudet digitaalisista perustaidoista, digimarkkinoinnista ja digiopetuksesta.

TIEKE valittiin toteuttamaan perustaitojen koulutuskokonaisuus. Tämän Tuunaten ja turvaten -koulutuksen keskeisiä sisältöjä olivat mm.

- digiajan osaaminen
- työn muutos
- yhteisöllinen työskentely
- viestintä ja
- turvallinen toiminta verkossa.

Lisätiedot ja koulutuksiin liittyvät tarjouspyynnöt: Hanna Vuohelainen, hanna.vuohelainen@tieke.fi
Merja Sjöblom, merja.sjoblom@tieke.fi

Etäopettajalta vaaditaan uskallusta ja psykologista silmää

Verkkokoulutuksissa opettajan tehtävä on vahvistaa ryhmän vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä. Haasteeseen havahduttiin kesäyliopistoissa, jotka siirsivät opetuksensa vauhdilla verkkoon.

Kesäyliopistot siirtyivät poikkeusoloissa verkko-opetukseen erittäin nopeasti. Jo ennen koronapandemia-aikaa koulutustarjontaa oli alettu uudistaa laajamittaisesti ja verkko-opetusta päätetty lisätä.

Ketteryys onkin yksi vahvuksistamme. Kun tahtotila ja ammattitaito olivat kohdillaan, monimuoto-opetuksessa tarvittava teknologia löytyi sujuvasti.

Pandemia kiritti vauhtiin

Kesäyliopistojen digihenkilöstökoulutus ajoittui koronapandemian aiheuttaman poikkeusolojen kynnykselle, joten verkko-pedagogiset suunnitelmat saatiin viedä heti käytäntöön.

Kuuden opintopisteen digikoulutus muutettiin melkein lennossa verkkovälitteiseksi, ja sisältöä mukautettiin uusiin tarpeisiin sopivaksi.

Se oli opettavainen kokemus itsellenikin.

Etäopiskelijasta huolehditaan

Vuorovaikutuksen ja yhteisöllisyyden vahvistaminen verkkovälitteisissä koulutuksissa on opettajille uusi haaste.

Kouluttajat tarvitsevat paitsi teknologisia työkaluja, myös uskallusta laittaa itsensä peliin.

Passiivinen verkko-osallistuja tarvitsee rohkaisua ja tukea aktivoituakseen. Kouluttajilta vaaditaan oman alansa verkkopedagogisen osaamisen lisäksi psykologista silmää.

Totta kai meille opetuksen ammattilaisille on sydämenasia varmistaa opiskelijoiden oppiminen ja hyvinvointi myös etäopiskelussa.

Fasilitaattoreita tarvitaan lisää

Tukitoimien vahvistaminen on verkkokursseilla tärkeää. Fasilitaattorit tarjoavat peda-

gogista ja teknistä osaamista sekä opiskelijoille että opetushenkilöstölle.

Osaavista digifasilitaattoreista on kesäyliopistoissa suuri kysyntä. Siksi harkitsemme itse täydentävän koulutuksen järjestämistä, jotta pystymme varmistamaan tasalaatuisen fasilitoinnin oppilaitoksissamme.

Matalan kynnyksen mahdollisuus

Odotamme innokkaina pandemian jälkeistä aikaa. Toiveikkaina suunnittelemme jo syksyn 2021 ja vuoden ohjelmaa.

Meneillään olevan hallitusohjelman tavoitteena on saada työttömät, lomautetut ja esimerkiksi kesätyötä vaille jääneet opiskelijat matalalla kynnyksellä lisä- ja täydennyskoulutuksiin. Tähän tarpeeseen vastaamme lisäämällä lyhyitä muunto-, lisä- ja erikoistumiskoulutuksia jo ennestäänkin monipuoliseen tarjontaan, josta varmasti löytyy jokaiselle jotakin; yhtä lailla työelämää kun harrastuksia varten.

Kohti hybridiä huomista

Verkkovälitteiselle opetukselle on luultavasti kysyntää myös olojen normalisoituessa.

Moni on nyt tottunut etäosallistumiseen ja aiempaa suurempaan itseohjautuvuuteen. On toki niitäkin, jotka edelleen kokevat lähiopetuksen itselleen sopivammaksi.

Koulutuksia voidaan jatkossa järjestää myös hybbridimuotoisina. Suunnittelussa huomioidaan opiskelijoiden toiveet osallistua joko lähiopetukseen tai samanaikaisesti seurattavaan verkko-opetukseen.

AIKUISTEN JA TYÖELÄMÄN TAHDISSA KAIKKINA VUODENAIKAINA

- Kesäyliopistojen koulutuksiin osallistuu vuosittain noin 100 000 opiskelijaa.
- Kesäyliopistoissa opiskellaan ympärivuotisesti.
- Suurin osa opiskelijoista on työelämässä.
- Kesäyliopistoissa työskentelee vuosittain yli 3 000 tuntiopettajaa.
- Kesäyliopistot ovat mukana hallitusohjelman mukaisessa jatkuvan oppimisen kehittämisessä.

”Ketteryys on yksi vahvuksistamme.

Kun tahtotila ja ammattitaito olivat kohdillaan, monimuoto-opetuksessa tarvittava teknologia löytyi sujuvasti.”

KIRJOITTAJA TUIJA ÖSTERMAN
ON SUOMEN KESÄYLIOPISTOT RY:N PÄÄSIHTEERI

TEKSTI MERJA SJÖBLOM

Koulutusta osaamisperusteiseen sanoittamiseen

Osaamisperusteisuus vapaassa sivistystyössä -koulutushankkeessa vapaan sivistystyön henkilöstöä perehdytetään osaamisen sanoittamiseen, oppimistavoitteiden määrittämiseen, työmäärän ilmaisemiseen sekä digitaalisten osaamismerkkien käyttöön.

Muuttuva työelämä, alan vaihdot ja työelämän monimuotoisuus edellyttävät elämän ja työuran aikaista osaamisen kehittämistä. Vapaan sivistystyön oppilaitokset ovat keskeisessä asemassa työikäisten kouluttamisessa.

Jotta näitä koulutuksia voidaan hyödyntää osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa, tulee niiden kuvauksia ja laajuuksia kehittää.

”Koulutus on todella loistava, käytännöllinen, kattava ja perusteellinen.”

Poiminta koulutuspalautteesta

Osaamisperusteisuus vapaassa sivistystyössä

Toteuttajat: TIEKE, Kansanopistoyhdistys, Kansalaisopistojen liitto KoL, Suomen Kesäyliopistot, Opintokeskus Sivilis ja Bildningsalliansen. Lisäksi viestinnällisinä kumppaneina ovat Vapaa Sivistystyö, Urheiluopistojen Yhdistys ja Opintokeskukset.

Tutustu verkossa: tieke.fi/hankkeet/osaamisperusteisuus/

Rahoittaja: Opetushallitus

Ajankohta: 1.5.2020 – 31.12.2021

Lisätietoja: Merja Sjöblom, merja.sjoblom@tieke.fi

Lisäksi ePerusteet ja Koski-tietovaranto edellyttävät koulutusta ja toimintamallien uudistamista ja kehittämistä. Myös digitaalisten osaamismerkkien rooli niin osaamisen kehittämisen motivaattorina kuin tunnusteenä on keskeinen osa uudistettavaa toimintaa.

Osaamisperusteisuus vapaassa sivistystyössä -koulutushankkeessa vapaan sivistystyön henkilöstöä perehdytetään koulutusten osaamisperusteiseen sanoittamiseen, oppimistavoitteiden selkeään määrittämiseen, opiskelijan työmäärän ilmaisemiseen opintopistein sekä digitaalisten osaamismerkkien käyttöön osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa.

Koulutus sisältää neljä osiota

Omien oppilaitostensa tarpeiden ja aikataulujen mukaan koulutettavat ovat voineet suorittaa joko kaikki koulutuskokonaisuuden neljä osiota tai osan niistä. Ilmoittautuneita on pitkälti yli sata, mikä osoittaa koulutuksen ajankohtaisuuden ja tarpeellisuuden.

Koulutus on kokonaisuudessaan kuuden (6) opintopisteen laajuinen.

KOULUTUSKOKONAISUUS:

1. Osaamisperusteisuus vapaassa sivistystyössä
2. Osaamistavoitteiden määrittely ja arviointiosaaminen
3. Osaamisen sähköinen dokumentointi
4. Digitaaliset osaamismerkit osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa

Osaaminen todennetaan osaamismerkkein

Kaikki koulutusosiot sisältävät asiantuntijaluentoja, case-esimerkkejä, oppilaitosmuotokohtaisia tapaamisia ja ryhmätöitä. Lisäksi koko koulutuskokonaisuuteen osallistuvat tekevät kehittämistehtävän.

Jokaisen osion hyväksytysti suorittanut saa kyseisen osion digitaalisen osaamismerkkin. Kaikki neljä osiota hyväksytysti suorittaneet saavat metamerkin: Osaamisperusteisuus vapaassa sivistystyössä.

Opetushallitus on myöntänyt rahoitusta myös jatkohankkeelle, Osaamisperusteisuuden ja osaamisen arvioinnin koulutusohjelma. Tämä hanke toteutetaan 6/2021–12/2022. ■

BadgeFinland

Badge Finland -verkosto edistää osaamismerkkien käyttöä

TIEKE koordinoi puolueettomana ja riippumattomana toimijana Badge Finland -verkostoa, jonka tavoitteena on levittää tietoisuutta digitaaliset osaamismerkkit-konseptista Suomessa ja edistää osaamismerkkien käyttöönottoa erilaisissa organisaatioissa kuten järjestöissä, oppilaitoksissa ja yrityksissä.

Tavoitteena on myös edistää organisaatioiden välistä yhteistyötä sekä kasvattaa Open Badges -yhteisöä.

Jäsenet toiminnan mahdollistajina

Verkoston jäseneksi voivat liittyä kaikki organisaatiot, jotka ovat kiinnostuneita digitaalisista osaamismerkeistä ja konseptin levittämisestä Suomessa.

Tällä hetkellä verkostossa on 15 jäsentä.

Badge Finland -verkoston verkkosivuilla tuodaan näkyväksi, mitä Suomessa tapahtuu osaamismerkkirintamalla. Verkosto järjestää tapahtumia, joissa tuodaan esille erilaisia osaamismerkkien käyttötapoja ja projekteja. Verkosto tuo esiin myös suomalaista osaamista kansainvälisellä tasolla (esimerkiksi koulutusvienti).

Lisäksi Badge Finland -verkosto auttaa ja koordinoi erilaisia Open Badges -hankkeita yhdistämällä oikeita tahoja toisiinsa sekä auttaa mahdollisen rahoituksen hankkimisessa.

Lisätietoja: badgefinland.fi

TEKSTI MERJA SJÖBLOM

Digiosaaminen on kansalaistaito

TIEKE toteutti ajantasaiset digitaitotasot SnellmanEDUn koordinoiman DiKATA-hankkeen koulutuksia ja verkkokurssia varten.

Digiosaaminen on pohja työelämässä toimimiselle, koulutukseen osallistumiselle sekä henkilökohtaisten ja yhteiskunnallisten asioiden hoitamiseksi verkossa.

Tasavertainen osallistuminen yhteiskunnan eri toimintoihin edellyttää riittäviä digitaitoja ja niiden päivittämistä tarpeen mukaan. Uusien taitojen oppiminen lisää itsenäisyyden tunnetta ja tukee työelämässä toimimista.

TIEKE toteutti ajantasaiset digitaitotasot SnellmanEDUn koordinoiman DiKATA-hankkeen koulutuksia ja verkkokurssia varten. Digitaitotasot tarjoavat jo itsessään mallin, jonka avulla jokainen voi määrittellä, mistä lähteä liikkeelle saavuttaakseen riittävät digitaidot.

Digitaitotasot

Digitaitotasojen määrittäminen aloitettiin tutustumalla erilaisiin kansallisiin ja kan-

sainvälisiin viitekehyksiin, kuten eurooppalainen kansalaisten digitaitojen viitekehys DigComp ja Osaamisen ennakointifoorumin Osaaminen 2035 -raportti.

Lisäksi taustaselvityksessä huomioitiin olemassa olevia digiosaamisen koulutus- ja hyötykäyttäjää.

Digitaitotasoissa osaaminen jaetaan kolmelle tasolle: aloitteleva käyttäjä, peruskäyttäjä ja hyötykäyttäjä.

DIGITAITOTASOJEN OSAAMISALUEET OSAAMISTASOITTAIN

ALOITTELEVA KÄYTTÄJÄ	PERUSKÄYTTÄJÄ	HYÖTYKÄYTTÄJÄ
Laitteiden hallinta	Ajanhallinta	Informaatioergonomia
Tietoturva	Tiedon tuottaminen ja muokkaaminen	Ajanhallinta
Medialukutaito	Yhteisöllinen työskentely	Tiedonhaku ja -hallinta
Viestintä ja vuorovaikutus	Tietoturva ja tietosuojat	Tekijänoikeudet
Helppokäyttötoiminnot	Viestintä ja vuorovaikutus	Viestintä ja vuorovaikutus
	Helppokäyttötoiminnot	

Tutustu taitotaseihin: tieke.fi/digitaitotasot

Kunkin osaamisalueen sisällä olevat osaamistasot on avattu digitaitotasojen verkkosivuilla tarkemmin.

Digitaitotasot toimivat puolestaan yhtenä viitekehyksenä Osuvat taidot -hankkeen digitaalisten osaamismerkistön kehittämistyössä.

Opiskele maksuttomalla verkkokurssilla

DiKATA-hankkeen lopputuotoksena syntyi maksuton verkkokurssi digitaalisten taitojen opiskelemiseen. TIEKE toteutti kurssille testin, jonka avulla käyttäjä voi selvittää oman lähtötasonsa. Tuloksen perusteella itselle sopivan opiskelutason valinta on helppoa.

Digiosaamisen perusteet -kurssi on kaikille avoin, ilmainen verkkokurssi, joka koostuu

digitaitotasojen mukaisista kolmesta taitotasosta: aloittelija, peruskäyttäjä ja hyötykäyttäjä. Kunkin taso jakautuu viiteen digitaalisen osaamisalueeseen.

Kurssin voi suorittaa omaan tahtiin, ja oman etenemisen seuranta on helppoa.

Yksittäisen taitotason suorittaminen kestää noin 5–10 tuntia. Kunkin taitotason suorittamisesta saa digitaalisen osaamismerkkin, joka tallennetaan omaan Open Badge Passportiin ja jota voi hyödyntää esimerkiksi työhaussa. Merkkejä voi myös jakaa esimerkiksi LinkedIniin.

Aiheeseen voi tutustua tarkemmin suorittamalla kaikille avoimen verkkokurssin Digiosaamisen perusteet. Se löytyy osoitteesta snellmanedu.fi/digiosaamisen-perusteet/.

DiKATA – TAITOTASOT OSAAMISEN MÄÄRITTELYYN

Toteuttajat: SnellmanEDU, TIEKE, Erilaisten oppijoiden liitto, 18 kesäyliopistoa

Tutustu verkossa: tieke.fi/digitaitotasot/

Rahoittaja: Opetushallitus

Ajankohta: 1.1.2019 – 31.12.2020

Lisätietoja: Merja Sjöblom, merja.sjoblom@tieke.fi

DIGIOSAAMINEN
ON UUSI
KANSALAISTAITO

Herätys TIEKEN AamuAreenalla

AamuAreena on kuukausittainen TIEKEN virtuaalitapahtuma tietoyhteiskunnan kiehtovista aiheista. Vuoden 2021 aikana olemme syventyneet esimerkiksi eksoskeletoneihin, supertietokoneisiin ja digitaaliseen sopimusoikeuteen.

AamuAreena:
pysy ajan hermolla,
keskustele kiinnostavista
ilmiöistä, uudista vanhaa,
sovella uutta

AamuAreena kerran kuussa perjantaisin klo 8.30–9.30

- 1–2 asiantuntijan alustus
- aikaa yleisökysymyksille
- toistaiseksi verkossa Zoomin välityksellä
- tallennetaan ja ladataan TIEKEN YouTube-kanavalle
- Twitterissä #AamuAreena
- osallistut maksutta, mutta muistathan ilmoittautua!

Katso tulevat aiheet ja ilmoittaudu: tieke.fi/tapahtumat/aamuareena/

Tilaa tapahtumakutsut uutiskirjeen: uutiskirje.tieke.fi

[@tiekery](https://twitter.com/tiekery) #AamuAreena
[@tiekerY](https://twitter.com/tiekerY)
tieke.fi

Kokeile
Hanketoria
maksutta!
hanketori.fi

Hanketori

tuo yrityksellesi sopivat hankintailmoitukset työpöydällesi

Joka päivä julkaistaan kymmeniä kotimaisia tarjouspyyntöjä eri toimialoilta.
Euroopan tasolla hankintailmoituksia tulee 1500+ päivässä.

Hanketori tuo juuri sinun yrityksellesi sopivat tarjouspyynnöt suoraan sähköpostiisi joka aamu.

Säästät aikaa ja saat haluamasi hankintailmoitukset helposti ja täsmällisesti.

TIEKEN Hanketori-palvelussa voit määritellä useita erilaisia hakuprofiileja,
joiden suodattamat tarjouspyynnöt lähetetään ilmoittamiisi sähköpostiosoitteisiin.

Julkisten hankintojen tarjouspyynnöt avaavat liiketoimintamahdollisuuksia yrityksellesi.

Tarjousvahti

Voit valita itsellesi valmiin hakuprofiilin (esim. ICT-hankkeet) tai määritellä omia räätälöityjä hakuprofiileja esimerkiksi tuoteryhmän, maan tai hakusanan mukaisesti.

Saat osumat päivittäin omaan postilaatikkoosi.
Voit päättää, haluatko sähköpostiisi vain otsikkotason tiedot vai koko ilmoituksen.

Kilpailuta

Hanketorilla voit maksutta kilpailuttaa myös omia hankintojasi. Ilmoituksesi lähtee seuraavana päivänä muiden tarjouspyyntöjen kanssa vastaanottajille.

Saat tarjouspyyntösi jakoon helposti ja vaivattomasti useille tuotteiden ja palvelujen tarjoajille.

www.hanketori.fi

Hanketori sisältää ilmoitustietoja EU-maiden julkisten hankintojen TED-hankintailmoituskannasta (noin 1 700 kpl/pv Euroopan unionista ja talousalueelta sekä muualta), HILMA hankintailmoitustietokannasta (kymmeniä ilmoituksia/pv) sekä suoraan Hanketorille jätetyistä tarjouspyynnöistä. Ilmoitukset ovat yleensä suomenkielisiä.

Suomessa julkisten hankintojen vuosittainen kokonaisarvo on lähemmäs 30 miljardia euroa.

EU-maiden julkisten hankintojen arvo on noin 1 800 miljardia euroa. Tule Hanketorille löytämään yrityksellesi sopivat!

Tietosuojaa tarvitsevat kaikki

UUTTA TIETOA PK-YRITYKSISTÄ

TIEKEN ja Tietosuojavaltuutetun toimiston kartoituksessa 47 prosenttia mikro- ja pk-yrityksistä arvioi ottaneensa tietosuoja-asetuksen vaatimukset huomioon hyvin. Mitä suurempi yritys, sitä paremmin vaatimuksista oltiin tietoisia. Yli 80 prosenttia suurten yritysten edustajista koki tietosuoja-asetuksen edelleen asettavan haasteita. Pienten yritysten vastaava osuus oli yli 60 prosenttia.

TIEKE KEHITTÄÄ TYÖKALUN

GDPR2DSM – Tietosuojaosaamista pk-yrityksille -hankkeessa toteutetaan pk-yrityksille suunnattu selkeä työkalu tietosuojan kartoitusta varten.

”Oma data suojassa
-hanke auttaa
nuoria ja nuorten
kanssa työskenteleviä
huolehtimaan tietosuojasta.”

Projektiasiantuntija Mikko Eloholma, TIEKE

TEKSTI MEERI BLOMBERG & ANTTI-PEKKA MANNINEN

Tietosuojaan parantaminen on jatkuvaa työtä

Kun tiedon hyödyntäminen on olennainen osa liiketoimintaa, tietosuoja on yritykselle kilpailuetu. Tietosuojavaltuutetun toimisto ja TIEKE kartoittivat pk-yritysten tietosuojatietämystä maaliskuussa 2021.

Tietosuojalainsäädäntö koskee kaikkia yrityksiä koosta riippumatta. Lähes kaikki mikro- ja pk-yritykset käsittelevät henkilötietoja jossain muodossa, olivat ne sitten työntekijöiden, yhteistyökumppaneiden tai yksityisasiakkaiden henkilötietoja.

Sääntelyn avainsanana on riskilähtöisyys. Mitä arkaluonteisempia henkilötiedot ovat, tai mitä monimutkaisempaa ja laajempaa käsittely on, sitä suuremmalla todennäköisyydellä jokin voi mennä pieleen.

Tietosuojavaltuutetun toimiston ja TIEKEN kartoituksessa 47 prosenttia mikro- ja pk-yrityksistä arvioi ottaneensa tietosuoja-asetuksen vaatimukset huomioon hyvin. Mitä suurempi yritys, sitä paremmin vaatimuksista oltiin tietoisia.

Suurissa yrityksissä oli tehty eniten töitä vaatimusten täyttämiseksi. Vastaavasti pienemmissä yrityksissä tietoisuus oli vaatimatompaa, ja niiden täyttämiseksi oli tehty vähemmän töitä.

Yli 80 prosenttia suurten yritysten edustajista koki tietosuoja-asetuksen edelleen asettavan haasteita. Pienten yritysten vastaava osuus oli yli 60 prosenttia.

Tietosuojasta kilpailuetu

Tiedon hyödyntäminen on olennainen osa tulevaisuuden liiketoimintaa. Henkilötietoja kerätään asiakkaan tuntemiseksi ja toiminnan kehittämiseksi. Samaan aikaan myös tietosuojaan merkitys kasvaa – jokaisella ihmisellä on oikeus tietosuojaan. Tietoturvaloukkauksista ja henkilötietojen väärinkäytöksistä voi aiheutua merkittäviä vahinkoja asiakkaille ja yrityksille.

Vaikka tietosuoja on riskien välttämistä, se tulisi nähdä osana myönteistä asiakaskokemusta. Asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden luottamus on menestyksen edellytys – luottamuksen voi yleensä menettää vain kerran.

Tietosuoja-asetuksen tarkoitus on taata perusedellytykset sille, että rekisteröityneet voivat luottavaisin mielin antaa henkilötietonsa yrityksen käyttöön.

Tietosuoja-asetuksen mukaan yrittäjän on tiedettävä, minkälaista dataa yrityksen liiketoimintaprosesseissa on mahdollista laillisesti käsitellä.

Kun perusta ovat kunnossa, asiakassuhteita ja muuta toimintaa voidaan kehittää hyvällä omallatunnonalla.

Tietosuoja tulisi nähdä modernin liiketoiminnan mahdollistajana.

Innovaatioita ja kasvua

Tietosuojatietämättömyys voi johtaa joko tarpeettomiin riskeihin tai tekemättä jättämiseen.

Kun yritys on varma tekemisestään, se voi innovoida ja uudistua luottavaisin mielin. Tietosuojavaatimukset kotimaassa täyttävän yrityksen laajentuminen muihin EU-maihin ja digitaalisille sisämarkkinoille on tukevalla pohjalla.

Hyvä tietosuoja on tärkeää myös yritysten välisessä liiketoiminnassa: alihankintaketjun jokaisen linkin on noudatettava tilaajayrityksen tietosuojaehtoja. Muille yrityksille tuotteita tai palveluja tarjoava yritys toimii viisaasti ottamalla asiakasyritystensä tietosuojaehdot huomioon oma-aloitteisesti.

Mallikkaasti hoidettu tietosuoja on valtti, josta kannattaa kertoa julkisesti, eikä asiakaspalvelun roolia voi liikaa korostaa. Moni tietosuojakysymys päättyy valvontaviranomaisen selvitettäväksi vain siksi, ettei yritys ole vaivautunut vastaamaan asiakkaan tiedusteluihin.

Taso nousee osaamalla

Tietosuojansa tasoa pk-yritykset parantavat etsimällä aktiivisesti tietoa, tekemällä yhteistyötä ja pyytämällä apua. Tietosuojaosaamista voi hankkia koulutuksista ja kursseilta. Kaikkea ei kuitenkaan tarvitse osata itse. Mikäli yritys käsittelee arkaluonteisia tietoja tai henkilötietojen käsittely on laajaa, myös riskit kasvavat. Tällöin voi olla hyvä ottaa yhteyttä tietosuoja-asiantuntijaan tilanteen kartoittamiseksi.

Tietosuojavaltuutetun ja TIEKEN kyselyn perusteella suurista yrityksistä lähes 70 prosenttia oli turvautunut ulkopuoliseen apuun.

Pienistä vain 30 prosenttia oli hankkinut yrityksen ulkopuolista apua tietosuoja-asetuksen soveltamiseen.

Syy voi olla esimerkiksi juristien tai konsulttien avun korkea hinta, jota pienet yritykset eivät ole valmiita maksamaan.

Suunnista tiedon lähteille

Tietoa on kuitenkin saatavilla myös ilmaiseksi. Tietosuojavaltuutetun nettisivuilta löytyy paljon tietoa ja ohjeita. Myös toimiston puhelinneuvonta auttaa eteenpäin yleisen tason kysymyksissä.

Tietosuojavaltuutetun ja TIEKEN kyselyn mukaan moni pk-yritys on saanut apua oman alansa edunvalvontaan organisaatiolta.

Eri alojen liitot ja järjestöt ovat tuottaneet hyödyllistä materiaalia ja koulutuksia.

Myös bisnespalvelujen tarjoajat – esimerkiksi verkkokauppaoperaattorit, kirjanpitäjät, mainostoimistot – kantavat vastuuta asiakasyritystensä tietosuojaan. Pk-yritysten kannattaakin pyrkiä hyödyntämään myös yhteistyökumppaneidensa tietosuojaosaamista. ■

KIRJOITTAJAT TYÖSKENTELEVÄT YLITARKASTAJINA TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTOSSA. KIRJOITUS EDUSTAA KIRJOITTAJIEN NÄKEMYSTÄ AIHEESTA. TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO TAI GDPR2DSM-HANKKEEN RAHOITTAJA EUROOPAN KOMISSIO EI OLE VASTUUSSA TÄMÄN JULKAISUN SISÄLTÄMÄSTÄ INFORMAATIOSTA TAI SEN KÄYTÖSTÄ.

KEHITÄMME PK-YRITTÄJÄN TIETOSUOJATYÖKALUN

Pk-yritysten tietosuojaosaamista vahvistavassa GDPR2DSM-hankkeessa toteutetaan selkeä työkalu tietosuojaan kartoitusta varten.

Työkalu on suunnattu kaikille yrittäjille, jotka kokevat tietosuojaan toteuttamisen haasteelliseksi.

Työkalun kehittämiseen tarvitaan yrittäjiä antamaan palautetta työkalusta sekä haastaviksi kokemistaan tietosuoja-aiheista.

Lähde mukaan ja ota yhteyttä:
Timo Simell
timo.simell@tieke.fi

GDPR2DSM – TIETOSUOJAOSAAMISTA PK-YRITYKSILLE

Toteuttajat: TIEKE ja Tietosuojavaltuutetun toimisto

Tutustu verkossa:
tieke.fi/hankkeet/gdpr2dsm

Rahoittajat: EU: Rights, Equality and Citizenship Programme

Ajankohta: 1.11.2020–31.10.2022

Lisätietoja: Timo Simell,
timo.simell@tieke.fi

TIEKE valmentaa nuorista tietosuojasaajia

Oma data suojassa – NUORET TIETOISIKSI EU:N HEILLE TURVAAMISTA OIKEUKSISTA

Toteuttajat: TIEKE, Digitaalisen nuorisotyön osaamiskeskus Verke, Mannerheimin lastensuojeluliitto

Verkossa: tieke.fi/hankkeet/oma-data-suojassa

Rahoittaja: Ulkoministeriön Eurooppatiedotus

Ajankohta: 1.3.–31.12.2021

Lisätietoja: Mikko Eloholma, mikko.eloholma@tieke.fi

Tuettu
Eurooppa-tiedottamisen
valtionavusta

Oma data suojassa -hanke auttaa nuoria ja nuorten kanssa työskenteleviä huolehtimaan tietosuojasta.

Keväällä 2021 alkanut TIEKEN Oma data suojassa – nuoret tietoisiksi EU:n heille turvaamista oikeuksista -tiedotushanke opastaa nuoria huolehtimaan tietosuojastaan. Nuorille kerrotaan myös, miten EU turvaa heidän perusoikeuksiaan verkkoympäristöissä. Käytännönläheiset esimerkit havainnollistavat, mitä ja mihin tarkoituksiin henkilötietoja kerätään.

Tietosuoja on erityisen tärkeää nuorille, jotka ottavat jatkuvasti käyttöön uusia so- me- ja muita verkkopalveluja, ja luovuttavat rekisteröityessään omia henkilötietojaan.

Arjen valinnat ratkaisevat

Tietosuojariskeihin havahdumme esimerkiksi silloin, kun kuulemme tietomurroista ja huolestumme, onko omia tietojamme päätenyt rikollisten haltuun. Utisoinnin hiljennyttyä emme välttämättä ajattele, että teemme tietosuojaan vaikuttavia valintoja jatkuvasti arjessamme.

Erilaisiin palveluihin rekisteröityessämme sitoudumme aina niiden käyttöehtoihin, joissa kerrotaan, miten tietojamme käytetään. Käyttöehdot ja tietosuoja-asetukset ovat monesti pitkiä ja vaikeaselkoisia, mikä hankaloittaa niiden ymmärtämistä.

Eurobarometrissa 2019 selvisi, että jopa 44 prosenttia 15–24 -vuotiaista nuorista jättää tietosuoja-asetukset kokonaan lukematta, ja pääsyyinä oli nimenomaan käyttöehtojen vaikeaselkoisuus. EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaan ehtojen tulisi olla helppo ymmärrettävässä muodossa varsinkin silloin, kun ehdot koskevat lapsia.

Ihmisten on vaikeaa hallita omaa dataansa, jos he eivät hahmota sen kulkua ja käyttöä erilaisissa palveluissa. Jos tietosuoja-ajaksymykset tuntuvat teknisiltä ja etäisiltä, on nuorten vaikeaa myös motivoitua vaikuttamaan niihin.

Ihmisten on vaikeaa hallita omaa dataansa, jos he eivät hahmota sen kulkua ja käyttöä erilaisissa palveluissa.

Etsimme nuoria mukaan

TIEKE tuottaa Oma data suojassa -hankkeen aikana videoita, haastekampanjoita ja muuta aktivoivaa aineistoa. Tavoitteena on herättää nuoret huolehtimaan omasta tietosuojastaan.

Nuoret itse kertovat kokemuksistaan ja antavat vinkkejä, joilla jokainen voi vahvistaa omaa tietosuojaansa ja huolehtia oikeuksistaan.

Parhaillaan etsimme videoille nuoria, joilla on omakohtaista kokemusta muun muassa palveluiden käyttöehtoihin tutustumisesta, omien henkilötietojen hallinnasta ja verkkohuijauksien kohtaamisesta. Yhteistyössä Instagramin vaikuttajien kanssa tarjoamme vinkkejä siihen, mitä jokainen meistä voi tehdä tietoturvallisen arkensa eteen.

Touko–kesäkuun vaihteessa käynnistämme tietosuoja-keskustelun Mannerheimin Lastensuojeluliitto MLL ry:n Nuorten-tississä.

Vuoden 2021 aikana tuotamme podcastin nuorten parissa työskenteleville. Podcastilla keskustelemme tietosuojasta asiantuntijavieraiden kanssa. ■

Fiksu firma oivaltaa digitalisaation mahdollisuudet

”Tekoäly, esineiden internet, sosiaalinen media, tietosuoja sekä uudet tuotannon ja logistiikan ohjausmenetelmät haastavat myös pk-yritykset jatkuvaan digitaalisen osaamisen kehittämiseen.”

Jari Salo, TIEKE

DigiTähti

vahvistaa matkailupalvelujen kilpailukykyä Uudellamaalla. Helsinki pilotoi alueellisen matkailuverkkokaupan vuoden 2021 aikana.

DigiHyöty

Valmennuksessa pienyritys ottaa haltuun liiketoiminnalleen keskeiset digiresurssit henkilöstöä osallistaen ja osaamisverkostoja hyödyntäen. TIEKE organisoii kokeneet valmentajat pienten palvelukseen.

Logistiikan saavutettavuusdata

Hankkeessa TIEKE ja Forum Virium kehittävät mallin, joka tuo osoitetietoja täydentävän hiljaisen tiedon vapaaseen käyttöön. Tavoitteena on tehostaa tavarantoimituksia niin, että jakeluyritysten kilpailukyky ja kaupungin viihtyisyys paranevat.

TEKSTI PAULA LAUNONEN

DigiTähti

vahvistaa matkailupalvelujen kilpailukykyä

TIEKE edistää Uudenmaan alueen matkailu- ja ravintola-alan sekä niihin liittyvien oheispalvelujen digitalisaatiota DigiTähti-hankkeessa. Hankkeen kaupungit pilotoivat alueellisen matkailuverkkokaupan vuoden 2021 aikana.

DigiTähti kannustaa yrityksiä ja yrittäjiä vertailemaan kokemuksia ja parhaita käytäntöjä sekä ideoimaan yhdessä uusia ratkaisuja.

”Perusajatuksena on kehittää yritysten ja yrittäjien valmiuksia monipuoliseen ja -kanavaiseen liiketoimintaan digitalisuutta hyödyntäen ja näin lisätä yritysten kykyä torjua erilaisen tilanteiden tuomia taloudellisia ongelmia”, kertoo projektista vastaava TIEKEN **Jari Salo**.

Digitalisaation vaikutukset kertautuvat ja tehostuvat skaalautuessaan laajaan joukkoon, jolla on sama ja toisiaan tukeva liiketoiminnallinen päämäärä. Synergiahyötyjä voivat saada esimerkiksi majoittajat, aktiviteettipalvelujen tarjoajat, ravintolat ja niiden toimitusketjut.

Jo reilut sata Uudenmaan matkailu- ja ravintola-alan mikro- ja pk-yritystä on ryhtynyt perehtymään digitalisaation mahdollisuuksiin DigiTähti-hankkeen webinaareissa, verkostoissa ja valmennuksissa.

Myy tehokkaasti verkossa

”Jäljellä on vielä mielenkiintoisia webinaareja, hanke jatkuu elokuun lopulle 2021”, Salo kertoo.

Ja mikä parasta, DigiTähti tarjoaa myös koulutusta konkreettisen työkalun käyttöön, sillä yritykset voivat päästä myymään myymään tarjontaansa yhteisessä Johku-verkko-kaupassa.

”Johku taipuu moneen tarkoitukseen, sillä esimerkiksi kalenteripohjaiset varaukset, dynaaminen hinnoittelu, koontilaskut ja alus-

tavat varaukset sekä usean eri alvin palvelut samalla varauksella onnistuvat sujuvasti”, Salo kuvailee.

Hyödyllinen ominaisuus on myös ristiinmyynti: esimerkiksi melontayritys voi myydä matkamuistojyrittäjän tuotteita omassa verkkokaupassaan.

Hankekaupunkien kauppapaikalla voidaan myydä esimerkiksi Nuuksion opaspalveluita tai Porvoon museolippuja. Asiakas kun ei tunne kuntarajoja, niin miksi verkkokaupan pitäisi? Kaikki tapahtuu nappia painamalla; rahat ja mahdolliset komissiot siirtyvät automaattisesti palvelutarjoajalle.

Somestrategiasta tietosuojaan

DigiTähti-hankkeen sisällöistä kukin yritys valitsee oman toimintansa kannalta olennaiset teemat.

Ideana on ottaa haltuun sellaisia digitaalisia ratkaisuja ja toimintatapoja, jotka parhaiten tukevat kannattavaa toimintaa.

”Liiketoiminnan eri alueet on pyritty kattamaan mahdollisimman laajasti”, Salo toteaa.

Aiheita ovat esimerkiksi markkinointi ja tiedotus internetin ja sosiaalisen median kanavissa, verkkokaupan perustamisen abc, asiakasuskollisuuden vahvistaminen ja ylläpito, verkkolaskutus, digitaalinen viranomaisraportointi ja tietosuoja.

”Kaikkien webinaarien tallenteet ja muut DigiTähti-materiaalit löytyvät hankkeen verkkosivulta, jossa niihin voi tutustua omassa tahdissa”, Salo lisää. ■

DigiTähti – DIGIAPUA KETTERÄSTI POIKKEUSOLOISSA

Toteuttajat: TIEKE ja kaupunkien matkailupalvelut

Tutustu verkossa: tieke.fi/hankkeet/digitahti

Rahoittajat: Uudenmaan liitto, Hanko, Helsinki, Lohja, Porvoo, Raasepori

Ajankohta: toukokuu 2020 – elokuu 2021

Lisätietoja: Jari Salo, jari.salo@tieke.fi

Hankkeen kaupungit pilotoivat matkailun verkkokaupan vuonna 2021. Mikäli haluat mukaan, ota yhteyttä jukka.punamaki@hel.fi

digitähti

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

TEKSTI PAULA LAUNONEN

DigiHyöty – JATKUVA HAKU KEVÄÄSEEN 2022

Toteuttajat: Työtehoseura, Työterveyslaitos, TIEKE

Tutustu verkossa: tieke.fi/digihyoty

Rahoittajat: Euroopan sosiaalirahasto ESR ja Hämeen ELY-keskus

Osallistumismaksu: yrityksen koon mukaan 120–800 €

Ajankohta: 2020 – 2022

Lisätietoja: Jari Salo, jari.salo@tieke.fi

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

DigiHyöty

Kokeneet valmentajat pienten palveluksessa

DigiHyöty-valmennuksessa pienyritys ottaa haltuun liiketoiminnalleen keskeiset digiresurssit henkilöstöstä osallistaen ja osaamisverkostoja hyödyntäen.

TIEKEN **Jari Salolla** on hyvä uutinen Uudenmaan, Etelä-Karjalan, Kymenlaakson, Päijät- ja Kanta-Hämeen maakuntien mikro- ja pk-yrityksille.

”Yrityksillä on nyt upea mahdollisuus ottaa haltuun digiratkaisuja kilpailukykyssä vahvistamiseksi kokeneiden valmentajien opastuksella. DigiHyöty-hanke jatkuu elokuuhun 2022, ja mukaan pääsee jatkuvan haun periaatteella.”

Ensin kartoitetaan

DigiHyöty-hankkeen perusajatus on riippumattomuus toimialasta tai digivalmiuksien nykytilasta.

Aluksi selvitetään, minkälaiset digitaaliset ratkaisut parhaiten tukisivat liiketoimintaa.

”Jollain voi olla tarve varastonhallinnan optimointiin, toinen kaipaa välineitä tietosuojan parantamiseen ja kolmas haluaa tehostaa vuorovaikutusta asiakkaidensa kanssa. Yhtäällä halutaan sparrausta järjestelmäpäivitykseen, ja toisaalla kaivataan apua verkkokaupan perustamiseen”, Salo havainnollistaa.

Kun tarpeet on kartoitettu, DigiHyöty-kumppaneiden asiantuntijoista muodostetaan yrityksen kehitystavoitteita parhaiten palveleva valmennustiimi.

DigiHyöty on Työtehoseuran, Työterveyslaitoksen ja TIEKEN yhteishanke.

Yrityksen DigiHyöty-lukujärjestystä laadittaessa sovitaan, miten valittuihin teemoihin käytännössä perehdytään – esimerkiksi mitkä moduulit toteutuvat fiksusti verkossa,

ja milloin kannattaa istua saman pöydän ympärille.

”Kunkin yrityksen yksilöllinen ohjelma koostuu lähitapaamisista, etävalmennuksista ja omatoimisesta verkkomateriaalien opiskelusta”, Salo lisää.

Näköala tulevaisuuteen

DigiHyöty-hanke toteutetaan yrityksissä yhdessä johdon ja henkilöstön kanssa. Salo luettelee hyötyjä yhtäältä yrityksen, toisaalta henkilöstön näkökulmasta. Yritysten johdolta on tullut kiitosta erityisesti kokonaisvaltaisesta ja strategisesta lähestymistavasta.

”Näköala avautuu muun muassa digitalisaation ja työhyvinvoinnin kehittämistarpeita analysoimalla ja ratkaisuja määrittelemällä. Lisäksi tarjoamme käytännönläheistä, puolueetonta asiantuntijatukea järjestelmien hankintaan ja hyödyntämiseen.”

Mikro- ja pk-yritysten työntekijät ovat olleet tyytyväisiä digiosaamisensa kehittämiseen saamastaan käytännön tuesta sekä keskusteluista, joiden kautta näkemykset oman työn ja yrityksen tulevaisuudesta ovat kirkastuneet.

Tärkeitä teemoja ovat myös henkilöstön osallistumismahdollisuuksien parantaminen sekä verkostoitumiseen rohkaiseminen.

”Tekoäly, esineiden internet, sosiaalinen media, tietosuoja sekä uudet tuotannon ja logistiikan ohjausmenetelmät haastavat myös pk-yritykset jatkuvaan digitaalisen osaamisen kehittämiseen”, Salo summaa. ■

TEKSTI SOHVI HELLSTEN

Logistiikan saavutettavuusdata: Loppu viimeisen metrin takkuilulle

TIEKE ja Forum Virium Helsinki kehittävät Logistiikan saavutettavuusdata -hankkeessa mallia saavutettavuusdatan avoimelle saatavuudelle.

Kaupungit ovat katutasolla erilaisia kuin osoitetiedoissa. Yrityksen toimipisteen osoite ja tavarantoimittajan ovi voivat olla eri kaduilla. Tietyöt katkaisevat kulkuväyliä, tai jakeluauton kuljettaja ei löydä parkkipaikkaa, ja kuljetuksen toimitaminen kohteeseen myöhästyy.

Monenlaiset hankaluudet logistiikkaketjun viimeisellä metrillä aiheuttavat viivästyksiä, jotka maksavat aikaa ja rahaa, kiristävät yhtä lailla toimittajien kuin asiakkaiden hermoja ja vähentävät liikenteen sujuvuutta.

Hiljainen tieto yhteiskäyttöön

TIEKEN ja Forum Viriumin Logistiikan saavutettavuusdata -hanke käy ongelman kimp- puun kehittämällä avointa saavutettavuus- datamallia, joka tuo osoitetietoja täydentävän hiljaisen tiedon vapaaseen käyttöön.

Tavoitteena on tehostaa tavarantoimituk- sia niin, että jakeluyritysten kilpailukyky ja kaupungin viihtyisyys paranevat.

Aluksi keskitytään tavarantoimituksiin Helsingin kaupunkiliikenteeseessä.

Vuosina 2021–2022 hankkeessa rakennetaan palvelu, josta kuljettajat voivat tarkistaa ajomääräystensä määränpäiden hiljaista toimitustietoa. Näin saavutettavuustieto ei enää kerry pelkän kokemuksen kautta. Datamallit suunnitellaan integroitumaan muihin logis- tiikkajärjestelmiin, minkä ansiosta kuljettaja voi saada ajomääräykseen tietoa esimerkiksi tietöistä, poikkeavasta tavarantoimitusosoit- teesta, kohdekiinteistön porttikäytävän mi- toista tai vaikka vastaanottotiskin sijainnista.

”Idea on otettu logistiikkayrityksissä vas- taan innostuneesti”, luonnehtii TIEKEssa hankkeesta vastaava asiantuntija **Jari Salo**.

”Kuljetusalan ammattilaiset tietävät, että pieniltäkin tuntuvat viivästykset voivat olla

iso rasite syödessään tehokkuutta, asiakas- suhteita ja kuljettajien työviihtyvyyttä.”

”Viimeinen metri on ollut haaste jo kau- an, mutta erityisesti koronapandemiasta joh- tuva toimituspalveluiden kasvu on lisännyt kiinnostusta ratkaisuihin”, Salo lisää.

Kuljettajalle helppo ratkaisu

Tulevan datamallin pohjana käytetään OpenStreetMap-palvelua (OSM). Maail- manlaajuista sovellusta saa hyödyntää myös kaupalliseen toimintaan, kun karttojen lähde mainitaan.

”OSM:n ansiosta saamme mallista hel- posti muokattavan. Sekin on etu, että samaa sovellusta hyödyntää esimerkiksi HSL:n reit- tisovellus”, toteaa Salo.

Logistiikan saavutettavuusdata -hanketta työstetään tiiviisti parinkymmenen logistiik- kayrityksen kanssa muun muassa työpajois- sa niin, ettei lopputulos aiheuta ylimääräistä vaivaa kuljettajalle.

”Ideana on se, että kuljettaja päivittää da- taa verkkopalveluun. Hän lähettää havain- tonsa kännykällään pilvipalveluun vaikkapa tilanteessa, jossa joutuu etsimään kiertö- väylän tietyön takia. Datan päivittäminen ei kuitenkaan saa haitata kuljettajan varsinaista tehtävää toimitusten jakelijana. Haluamme kehittää mukavan palvelun, jota kuljettajat käyttävät mielellään”, Salo kertoo.

Osana Logistiikan saavutettavuusdata -hanketta TIEKE ja Forum Virium haluavat tehdä yhteistyötä myös kuljetuspalvelujensa kehittämisestä kiinnostuneiden helsinkiläis- yritysten kanssa. Esimerkkinä Salo mainitsee koronapandemian aikana verkkokauppoja perustaneet kivijalkamyymälät, jotka nyt en- si kertaa joutuvat miettimään järkevimpiä ta- poja tuotteiden lähettämiseksi asiakkaille. ■

Tapahtumia, uutisia, oivalluksia, ideoita...

”Tapahtumat ja hankkeet avaavat näkymiä ja tarjoavat alustan tietoyhteiskunnan eri kulmilta tulevien toimijoiden kohtaamisille.”

Helena Klang, TIEKEN toiminnan vauhdittaja

TIEKEN JÄSEN

Suomen eOppimiskeskus on 20-vuotias verkko-opetuksen ja digitaalisten opetusmetodien edistäjä. Pieni toimija saa polttoainetta yhteistyöstä ja laajoista verkostoista. TIEKEN pitkäaikainen kumppani ja jäsen esittäytyy tässä Tiedostassa.

ELÄMÄÄ TIETOYHTEISKUNNASTA

Tekoäly parantaa haavat ja muita arkisia havaintoja.

KETURI

Asiakkaan nimen käyttö markkinoinnissa on lakimies Kari Keturin aihe Sopimusten avainkohtia -palstalla.

TIEKEN UUTISET

Huhtikuussa 2021 käynnistyneen JÄRKEVÄ-hankkeen valmistuttua tiedämme nykyistä paremmin, minkälainen rooli järjestöillä on digin ja tietotalousosaamisen välittäjinä maaseudulla.

”Halu viedä eteenpäin tasa-arvoa edistävää digitalisaatiota on kaikilla vahva”, kommentoi TIEKEN toiminnanjohtaja Hanna Niemi-Hugaerts kansainvälisen Girls in ICT -päivän tunnelmia.

Logistiikan saavutettavuusdata – SUJUVUUTTA KAUPUNKIKULJETUKSIIN

Toteuttajat: TIEKE, Forum Virium

Tutustu verkossa: [tieke.fi/hankkeet/ logistiikan-saavutettavuusdata/](https://tieke.fi/hankkeet/logistiikan-saavutettavuusdata/)
Rahoittaja: Helsingin kaupungin innovaatorahasto

Ajankohta: marraskuu 2020 – toukokuu 2022

Lisätietoja: Jari Salo, jari.salo@tieke.fi

PAULA LAUNONEN

Vilkkaassa sääntelykeskustelussa mukana vasemmalta Pilvi Torsti, Mikko Rusama, Susanna Mäkelä, Joonas Mikkilä ja Miapetra Kumpula-Natri.

Outokumpu hyödyntää digitaalisuutta ollakseen hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä.

Tarve sääntelyn periaatteille ja ilmastovaikutusten avaamiselle

Keskustelussa *Kansalliset ja kansainväliset digi- ja datalinjaukset* arvioitiin sääntelyn merkitystä ja vaikutusta niin julkishallinnon, erikoiskoisten yritysten kuin kansalaistenkin arjessa. Europarlamentaarikko **Miapetra Kumpula-Natri** totesi, että digitalisaation laajentuessa tarvitaan lisää yhteisiä periaatteita.

”Kun datan määrä koko ajan kasvaa, tarvitsemme säädöksiä varmistamaan, että dataa tuotetaan ja käytetään eettisesti oikein. Kilpailukykyinen ja elinvoimainen eurooppalainen sisämarkkina muodostuu infrasta, osaamisesta ja lainsäädännöstä”, Kumpula-Natri totesi.

Onko digitaalisuus ympäristölle uhka vai mahdollisuus? kuului päivän toinen paneelikeskustelu. Paneeli totesi teknologiasektorin ilmastovaikutuksen olevan edelleen alitunnettu aihe.

”Digitalisoituvan yhteiskunnan arvoketjut ovat hajallaan ympäri maailmaa, ja kulutusta kirjautuu muillekin kuin ICT-alalle, joten vaikutusten arviointi on vaikeaa. Tarvitsemme lisää tietoa isosta kuvasta. Kenellä olisi intressi sen avaamiseen?” Sitran kestävän kehityksen asiantuntija **Lotta Toivonen** huomautti.

TIETOYHTEISKUNTA-AKATEMIAN PANEELIKESKUSTELIJAT 2021

KANSALLISET JA KANSAINVÄLISET DIGI- JA DATA-LINJAUKSET

Miiapetra Kumpula-Natri, Euroopan parlamentti
Joonas Mikkilä, Suomen yrittäjät
Susanna Mäkelä, Microsoft
Mikko Rusama, Helsingin kaupunki
Pilvi Torsti, LVM

ONKO DIGITAALISUUS YMPÄRISTÖLLE UHKA VAI MAHDOLLISUUS?

Susanna Horn, SYKE
Janne Kalliola, Exove
Timo Seppälä, ETLA
Jyrki Suokas, Sitra
Lotta Toivonen, Sitra

SUOMALAINEN TEKÖÄLY- JA TEKNOLOGIA-TUTKIMUS NÄKYVÄ PÄÄTÖKSENTEOSSA

Juhana Harju, SDP
Miia Lindell, Kokoomus
Petri Myllymäki, Tietotekniikan tutkimuslaitos HIIT
Antti Poikola, Vihreät

Tietoyhteiskunta-akatemia käynnisti TIEKEN juhlavuoden

Vuotuinen Tietoyhteiskunta-akatemia striimattiin Helsingin kaupungintalolta 17.3.2021. Esitykset ja paneelikeskustelut käsittelivät esimerkiksi tietopolitiikkaa, sääntelyä, digin ilmastovaikutuksia ja muutoksen arvoperustaa. Tilaisuuden tallenteet ovat katsottavissa TIEKEN YouTube-kanavalla.

TIETOYHTEISKUNTA-AKATEMIA

Tietoyhteiskunta-akatemia on alansa johtavien asiantuntijaorganisaatioiden tarjoama valmennus, joka on suunnattu yhteiskunnallisille päättäjille. Tavoitteena on kasvattaa yhteiskunnallisten päättäjien ymmärrystä tietoyhteiskunnan nykytilasta ja tulevaisuuden näkymistä. Tietoyhteiskunta-akatemiassa tunnustetut vaikuttajat ja uusia näkemyksiä rohkeasti esittävät asiantuntijat toimivat valmentajina ja keskusteluiden herättäjinä.

TIEKE järjestää Tietoyhteiskunta-akatemiaa yhdessä asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Vuoden 2021 kumppaneina toimivat Helsingin kaupunki, Microsoft ja Sitra.

tietoyhteiskunta-akatemia.fi
Katso keskustelutallenteet www.youtube.com/TiekeRy

Avauspuheenvuoroissaan TIEKEN toiminnanjohtaja **Hanna Niemi-Hugaerts** ja puheenjohtaja **Ilkka Lakanen** muistuttivat 40-vuotiaan TIEKEN ja sen laajojen verkostojen roolista tietoyhteiskuntakehityksessä. Omissa etätervehdyksissään liikenne- ja viestintäministeri **Timo Harakka** ja tietoyhteiskuntavaikuttaja **Jyrki Kasvi** peräänkuuluttivat pitkäjänteistä panostusta tietopolitiikkaan.

Menneisyyden kokemuksella kohti uutta

”Dataa pitää hyödyntää hajautetusti ja avoimesti, vastuullisesti ja koordinoitusti. Henkilötietosuojasta ja immateriaalioikeuksista huolehtiminen ovat keskeinen osa kannattavaa datataloutta”, Harakka sanoi.

”Sääntelyn pitäisi pysyä nopeasti uusiutuvan teknologian tahdissa. Esimerkiksi modeeminkaappauslaki tuli voimaan vuosia sen jälkeen, kun viimeinen modeemi oli kannettu museoon”, totesi puolestaan lainsäätäjiltä nykyistä suurempaa ketteryyttä toivova Kasvi.

Hyvä kehitys voi lähteä myös yritystasolta. Tutkimuspäällikkö **Juha-Matti Pesonen** kertoi omassa esityksessään, kuinka teräsajatti

Tietopolitiikka parlamenttiin

Vuodesta 2019 toiminut Tietopolitiikan yhteistyöryhmä esittäytyi päivän viimeisessä keskustelussa. Ryhmä edistää digitalisaation nostamista omaksi politiikan lohkokseen, ja sen 21 jäsentä tulevat kaikista eduskuntapuolueista.

”Eri politiikan lohkoilla – esimerkiksi työllisyys tai sosiaalipolitiikka – on oma merkityksensä. Tietopolitiikka on sateenvarjo, jonka alta löytyy erilaisia käsitteitä digitalisaatiosta tekoälyyn, alustataloudesta regulaatioon ja niin edelleen”, havainnollisti **Juhana Harju** (SDP).

”Poliittinen järjestelmä ei noteeraa digitalisaatiota tarpeeksi, mutta muutos vaatii aikaa. Ympäristöpolitiikka alkoi 1980-luvulla, nyt vastata se on valtavirtaa. Tietopolitiikan ryhmä on perustettu tarpeeseen käydä keskustelua ja edistää tietopolitiikkaa yli puoluerajojen”, totesi **Antti Poikola** (Vihreät).

”Edustamme eri puolueita, mutta katsomme samaan suuntaan. Pyrimme avaamaan keskustelua usean tahon kanssa siilojen purkamiseksi. Hommaa on paljon”, kertoi **Miia Lindell** (Kokoomus). ■

TEKSTI SOHVI HELLSTEN

Oppimisen kehittäminen digitaalisissa ympäristöissä vaatii pitkäjänteistä yhteistyötä

Suomen eOppimiskeskus ry

- Valtakunnallinen yhdistys edistää verkko-opetuksen ja digitaalisten opetusratkaisujen käyttöä, tutkimusta ja kehittämistä.
- Perustettu vuonna 2001.
- Jäsenenä digioppimisen toimialasta kiinnostuneita yksityishenkilöitä, yhteisöjä, kuntia, yrityksiä ja oppilaitoksia.
- Kotipaikka Hämeenlinna, toimintaympäristö valtakunnallisesti verkossa.
- eoppimiskeskus.fi/

TIEKEN ja eOppimiskeskuksen molemminpuolinen jäsenyys on tuottanut ratkaisuja esimerkiksi opetusalan ja työelämän digiosaamisen parantamiseen.

Suomen eOppimiskeskus ry on 20-vuotias verkko-opetuksen ja digitaalisten opetusmetodien edistäjä. Pieni toimija saa polttoainetta yhteistyöstä ja laajoista verkostoista.

Tuore toiminnanjohtaja **Kaisa Honkonen** sekä digitaalisten oppimistaitojen asiantuntija ja kouluttaja **Piia Keihäs** toteavat, että ymmärrys verkkovälitteisen oppimisen mahdollisuuksista ja realiteeteista on mullistunut parissa vuosikymmenessä.

”Yhdistyksen alkuaikoina oltiin vasta internetin laaja-alaisen käytön kynnyksellä”, Keihäs muistuttaa.

”Tuolloin eOppimiskeskus joutui avaamaan toimintansa tarkoitusta hyvinkin alkeista. Nykyään digitalisaation mahdollisuudet tunnustetaan aivan toisella tavalla.”

Visioista tuli arkea

”Osa aikanaan kaukaisilta tuntuneista verkko-opetuksen visioista on Suomessa nyt tavallista arkea. On kuljettu pitkä matka aikaan, jossa tieto on jatkuvasti saatavilla, yhteistyö sujuu verkossa ja oppiminen mahdollistuu kaikkialta”, Honkonen summaa.

Hän huomauttaa, että digiopetuksen kehittäminen on vaatinut määrätietoista panostusta ja runsaasti resursseja.

Esimerkiksi koronapandemia olisi voinut vahingoittaa suomalaislasten koulunkäyntiä todella kohtalokkaasti, jos opettajien digitaalista osaamista ei olisi pidetty tärkeänä kehityskohteena jo vuosien ajan.

Suomen eOppimiskeskuksessa kiinnitetään huomiota elinikäiseen ja jatkuvaan oppimiseen sekä monenlaisten oppijoiden huomioimiseen.

Ajankohtaisia teemoja ovat oppimisanalytiikka, tekoäly, verkostot ja digihyvinvointi.

eOppimiskeskus muun muassa kouluttaa opettajia hyödyntämään oppimisesta syntyvää dataa oppijan opintopolun eri vaiheissa.

Oppiminen on perusoikeus

Tasa-arvoinen pääsy oppimiskeskuksen piiriin on eOppimiskeskuksen kärkipyrkimyksiä.

Esimerkiksi keväällä 2021 Learning Circles in Libraries -hankkeessa aikuisille tarjotaan avoimia oppimateriaaleja ja vertaisoppimista yhdistäviä opintopiirejä.

”Oppiminen on jokaisen oikeus, se ei saa olla etuoikeus”, Honkonen kiteyttää.

Tärkeä keino kansalaisen koulutusoikeuksien edistämiseen on koulutuksen tarjoajien kouluttaminen.

Esimerkkinä Honkonen mainitsee eOppimiskeskuksen 2010-luvulla TIEKEN ja muiden jäsenyritysten kanssa yhdessä toteuttamat OpenPäivitys-koulutukset, jotka kohensivat opettajien digitaitoja ympäri Suomen. Osallistujia oli niin yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, aikuiskoulutuksen kuin vapaan sivistystyön piiristä.

Ratkaisut löytyvät yhteistyönä

TIEKEN ja eOppimiskeskuksen yhteistyötä ja hankekumppanuutta edistää se, että molemmat ovat toistensa jäseniä ja vaikuttavat aktiivisesti erilaisissa verkostoissa. eOppimiskeskus ylläpitää esimerkiksi Digikilta-kuntaverkostoa esi- ja perusopetuksen sähköisten oppimisympäristöjen kehittämiseksi.

”Oppiminen on jokaisen oikeus, se ei saa olla etuoikeus.”

Toiminnanjohtaja Kaisa Honkonen, Suomen eOppimiskeskus ry

Pienenä toimijana eOppimiskeskus korostaa, että yhteistyö on vaikuttavuuden elinehto.

”Digitalisaation kokonaisuudet ovat nykyään niin kompleksisia, ettei organisaatioiden ole järkevää ratkaista kaikkia haasteita yksin. Hyvät käytännöt ja osaaminen on tehty jaettavaksi, samoin mokat”, Honkonen ja Keihäs kannustavat.

TIEKEN jäsenyyden ansiosta eOppimiskeskuksen työntekijät kertovat hyötynensä AamuAreenoista ja Vaikuta & Vaikutu-tapahtumista, joiden sisältöihin ovat itsekin päässeet vaikuttamaan. Pienen yhdistyksen hallintorutiineja keventää TIEKEN Verkkolaskuosoiteisto. Oikopolun tietoyhteiskunnan trendeihin tarjoaa TIEKEN 50 jäsenestä koostuva, eri yhteiskunnan sektoreita edustava verkosto. ■

TIEKEN JÄSENET OVAT VAHVUUTEMME

Jäsenistömme edustaa kattavasti tietoyhteiskuntakehityksen kannalta keskeisiä toimijoita: yrityksiä, julkishallinnon organisaatioita, oppilaitoksia ja järjestöjä.

Jäsenenä valjastat TIEKEN osaamisen, verkostot ja palvelut käyttöösi.

TIEKEN JÄSENORGANISAATIOT:

- Tuovat esiin eri näkökulmia, jotta me puolueettomana toimijana voimme rakentaa niistä yhteisen suunnan.
- Jakavat kokemuksiaan, jotta meidän on helpompaa rohkaista muita ottamaan askeleita samaan suuntaan.
- Lisätietoa jäsenyydestä sivuiltamme tieke.fi/tieke/jasenyys/

elämää

TIETOYHTEISKUNNASSA

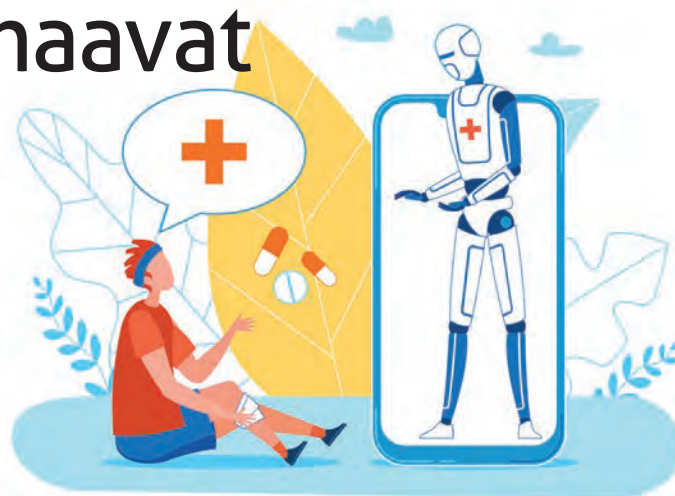
”Digitalisaatio ei ole joko tai.
On ok ottaa rusinat pullasta.”

Kehityspäällikkö Ira Tenhunen, Isännöintiiliitto

Tekoäly parantaa haavat

Suomessa hoidetaan noin 80 000 kroonista painehaavaa vuosittain. Maaliskuussa CE-merkinnän saanut tekoälyä hyödyntävä OneWound-mobiilisovellus auttaa terveydenhoidon henkilöstöä hoitoratkaisun valinnassa. Sovelluksella voi lisäksi seurata haavojen paranemista. Hoitaja saa suoran yhteyden haavanhoidon asiantuntijaan chatin kautta ja voi kysyä vaikkapa yksilöllisiin hoitosuunnitelmiin liittyviä neuvoja. Sovelluksen voi ladata niin Android kuin iOS-järjestelmiin.

OneMed Oy

Oppimispalvelut yhdeltä luukulta

”Tarvitaan digitaalinen kanava, josta kaikki jatkuva oppimista koskevat palvelut löytyisivät yhden luukun takaa: neuvonta ja ohjaus, itseopiskelumahdollisuudet, työvoimapaikat sekä lyhytkestoinen koulutustarjonta”, kirjoittavat Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n **Mirja Hannula** ja kuntatyönantajien **Sanja Mursu** EK:n verkkosivuilla. Jatkuvan oppimisen digipalvelu olisi luonteva sijaintipaikka myös digiosaamismerkeille, joista ei saa perinteistä tutkintoa tai suoritustodistusta. Elinkeinoelämän keskusliitto EK

ELÄINLÄÄKÄRI OTTAA VASTAAN ETÄNÄ

Lemmikkieläinperheitä palveleva Musti ja Mirri -myymäläketju on avannut etäeläinlääkärivastaanoton. Ketju lupaa kanta-asiakkailleen pääsyn etätohtorin tutkittavaksi nopeasti ilman ajanvarausta. Vastaanotto toimii netissä chatin ja kuva-, puhe- tai videoyhteyden välityksellä.

Musti ja Mirri Oy

Mikä avain sopii lukkoon?

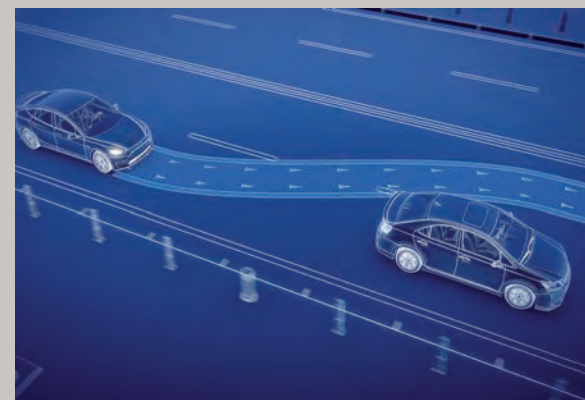
Ihmisen T-solut tunnistavat kohteensa avain ja lukko-periaatteella, jossa avaimena toimii T-solun pinnalla oleva solureseptori ja lukkona taudinaiheuttajan tuottama proteiini. Aalto-yliopiston ja Helsingin yliopiston tutkijoiden luomalla tekoälymallilla aiemmin kartoittamattomien T-solujen kohteita voidaan ennustaa. Tutkijat selvittivät, mitkä T-solut tunnistavat yleisiä ihmisten kohtaamia viruksia, kuten influenssa-, sytomegalo- sekä HI-virusta. He analysoivat myös sitä, mikä merkitys hepatiitti B-virusta tunnistavien T-solujen tappamiskyvyn alenemisella on hepatiitin etenemisessä maksasolusyöväksi.

Helsingin yliopisto

Opiskelijat eivät hallitse tekstinkäsittelyä

Sivunumerointi, sisällysluettelo, tyylit, taulukot ja tiivistelmän liittäminen ovat taitoja, joita opiskelijat eivät välttämättä hallitse. Silti ne ovat keskeisiä toimintoja jokaiselle pitkiä asiakirjoja tuottaville, kuten gradujensa kanssa painiville opiskelijoille. Muun muassa Turun yliopistossa on tehty valmis dokumenttipohja, jossa keskeiset asetukset ovat jo kunnossa. Silti jokaisen pitkien asiakirjojen kanssa työskentelevän tulisi ymmärtää, miten ohjelma toimii ja mitä tehdä ongelmatilanteissa.

Helsingin Sanomat

IHMEVALO NÄKEE VAARAN

Pimeässä ajaminen voi olla stressaavaa, kun koskaan ei tiedä, mitä mutkan takana piilee. Fordin Euroopan tutkimuskeskuksessa kehitetään teknologiaa, jossa käytetään reaaliaikaista sijaintitietoa kaarreajovalojen apuna. Ennakoivat älyvalot suuntaavat valokeilat kaarteeseen suuntaisesti jo ennen kuin kuljettaja on kaarretta edes nähnyt. Näin kuljettaja ennättää reagoida vaaranpaikkaan ajoissa.

Ilta-lehti

Digiosallisuuden määritelmää metsästä

Valtioneuvoston Digiosallisuus Suomessa -hankkeen väliraportin mukaan digiosallisuus koostuu ainakin kuudesta osa-alueesta.

Osa-alueiksi on tunnistettu infrastruktuuri ja teknologiset välineet, saavutettavuus, turvallisuus ja luotettavuus, taidot, osaaminen ja digituki, käytettävyyys ja käyttäminen ja hyödyt.

Joulukuussa 2021 päättyvän hankkeen toteuttavat VTT ja Jyväskylän yliopisto.

Valtioneuvosto

HARRASTUSPASSI TASKUSSA

Harrastuspassi on helsinkiläisille peruskoulun 7.–9.-luokkalaisille suunnattu mobiilisovellus, josta löytyvät kaupungin nuorille tarjoamat harrastukset ja vapaa-ajan toiminta sekä harrastustarjontaa järjestöiltä, yhdistyksiltä ja yrityksiltä. Sovellus toimii suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

www.harrastuspassi.fi

Äänestä tekstiksi

Nyt voi siirtyä suoraan puhumaan tietokoneelle, joka kääntää puheen tekstiksi. Tämä onnistuu muun muassa Outlookissa, Wordissa ja Google docsissa. Puheen muokaus tekstiksi onnistuu suoraan puheesta sekä Wordin verkkoversiossa myös nauhoituksista. Näin kokousmuistioiden tekeminen tai videoiden tekstittäminen helpottuu olennaisesti. Suomen kielen tunnistus onnistuu yllättävän hyvin, kun puhuu selkeästi ja yrittää välttää kaikenlaisia (äh, tä, öö) äännähdyksiä. Timo Simell, TIEKE

Tärkeää kiusaamisdataa

Mannerheimin lastensuojeluliiton kyselyn perusteella 80 prosenttia suomalaisista 12–17-vuotiaista on nähnyt verkossa tapahtuvaa kiusaamista, häirintää tai ahdistelua ainakin kerran. Vastanneista 50 prosenttia oli joutunut kohteeksi ainakin kerran. Kyselyyn vastasi 1 123 nuorta.

Mannerheimin lastensuojeluliitto

Henkilötunnukset järjestykseen

Henkilötunnuksia ei jaeta vuodesta 2027 alkaen juridisen sukupuolen mukaan, vaan numero- ja aakkosjärjestyksessä. Muutos koskee uusia henkilötunnuksia Suomessa.

Valtioneuvosto

Finnair kokeili virtuaalimatkoja

Pandemia-ajan piristykseksi Finnair ja VR Studio Zoan tarjosivat jouluna 2020 virtuaalilentoja Rovaniemelle 10 euron hintaan. Lentojen tuotto lahjoitettiin UNICEFin ohjelmalle, joka auttaa koronapandemiasta kärsineitä lapsia ympäri maailmaa.

Finnair

Luottokortti kertomaan rokotteista?

Sitra selvittää maksuliikenteen järjestelmien käyttöä koronakotetietojen välittämiseen, esimerkiksi rajanylityksen yhteydessä. Tieto saadusta rokotteesta välittyisi maksu- tai luottokortin kautta, eikä erillistä rokotepassia tarvittaisi.

Sitra

Pyöreitä vuosia IT-naisten päivälle

IT-alan naisten ja tyttöjen päivä täytti 22.4.2021 10 vuotta. Vuodesta 2011 tapahtumiin on osallistunut 377 000 tyttöä ja naista 171 maasta. Tarkoitus on innostaa tyttöjä ja nuoria naisia IT-alalle ja kannustaa heitä verkostoitumaan ammatillisesti.

Kansainvälinen televiestintäliitto

Keskiluokka hoitaa hommat

”Työntekijälle ohjautuu vastuuta ja myös painetta olla päivitetty ja tuloskuntoinen. Työntekijältä odotetaan omaksumiskykyä, sosiaalisia taitoja, emotionaalista vastaanottavaisuutta ja psyykkistä paineensietoa. Tämä koskee erityisesti koulutettua keskiluokkaa, joka muodostaa keskeisimmän osan työvoimasta 2030-luvulla.”

Hyvinvointia työstä 2030-luvulla, Työterveyslaitos

SOPIMUSTEN AVAINKOHTIA

Law Office Dancon Oy:n lakimies Kari Keturi avaa Tiedostan palstalla ict-sopimustekstien keskeisiä kohtia. Kansainvälisen bisnesjuridiikan asiantuntija on laatinut TIEKEN suomen- ja englanninkieliset sopimus pohjat, joita voit hyödyntää neuvotteluissasi.

Tutustu laajaan kokoelmaan ja palvelun hinnoitteluun verkossa: ict-sopimukset.fi

Lisätietoja: jari.salo@tieke.fi

Asiakkaan nimen käyttö markkinoinnissa

Sopimus asiakkaan nimen ja liikesuhteen julkistamisesta on syytä tehdä kirjallisesti.

ICT-palvelujen tarjoajilla on usein pyrkimys esitellä merkittäviä asiakkuuksiinsa ja projektejaan nettisivuillaan ja muussa markkinoissaan. Vaikka myyjä olisi saanut ostajalta suullisesti luvan kertoa asiakkuudesta julkisesti, kannattaa myyjän silti liittää kauppasopimukseen erillinen sopimuslauseke julkistamisen ehdoista. Jos asiakkaalta ei saada todistettavaa suostumusta asiakkaan nimen käyttöön, on myyjällä pääsääntöinen velvollisuus pitää asiakassuhde vain omana tietonaan.

Eräät asiakkaat eivät halua missään tapauksessa nimeään esiin, kun taas toiset ovat vain tyytyväisiä, jos firman logo näkyy mahdollisimman monissa yhteyksissä. Julkisuuteen myönteisesti suhtautuvan asiakkaan kannattaa silti sopimuksessa varata oikeus poistaa nimensä myyjän asiakaslistauksista, jos tilanne jostain syystä muuttuu.

Toisinaan saattaa pienelle ICT-yritykselle olla erittäin merkittävää saada julki-seksi referenssiksi suuri kansainvälinen asiakasyritys. Tällöin ICT-yritys voi jo tarjousvaiheessa yrittää tarjota tuotteitaan alennetulla hinnalla, jos sopimukseen saadaan liittää suurasiakkaan nimen julkistamisen salliva sopimuslauseke. Mikäli asiakas ei kuitenkaan kaupoilleen julkisuutta halua, myy myyjä tuotteensa ilman ns. referenssialennuksia.

Alla olevassa esimerkissä on erään ICT-sopimuksen asiakkaan nimen julkistamista ja lehdistötiedotetta koskeva verraten tasapuolinen sopimuslauseke.

ARTICLE 22 – PUBLICITY

22.1 Company may use the name and/or logo of the Buyer in a list of customers used in all marketing materials until requested to cease this use by the Buyer. Within forty-five (45) days of signing this Agreement Company may publish a press release announcing the acquisition of the Buyer as a customer, provided the Buyer has an opportunity to review and approve the press release.

22.1 Yhtiö voi käyttää Ostajan nimeä ja/tai logoa asiakaslistauksessaan kaikessa markkinointimateriaalissaan siihen saakka kunnes Ostaja pyytää käytön lopettamista. Yhtiö voi 45 päivän kuluessa tämän sopimuksen allekirjoituksesta julkistaa lehdistötiedotteen, jossa kerrotaan asiakkuuden alkamisesta, jos Ostajalla on ollut mahdollisuus tarkistaa ja hyväksyä lehdistötiedotteen sisältö.

TIEKEN uutiset

www.tieke.fi

UUSI HANKE

Järjestöt tietotalousosaamisen välittäjänä maaseudulla

Huhtikuussa 2021 käynnistyneen JÄRKEVÄ-hankkeen valmistuttua tiedämme nykyistä paremmin, minkälainen rooli järjestöillä on digin ja tietotalousosaamisen välittäjinä maaseudulla.

Tavoitteena on järjestöyhteistyön nykyistä tehokkaampi hyödyntäminen sekä hyvää elämää ennakoivien signaalien, innovaatioiden ja investointitarpeiden tunnistaminen. Lisäksi hankkeessa sekä haetaan uusia toimintamalleja järjestöjen digi- ja tietotaloustyön tueksi että tunnistetaan koulutustarpeita.

Toimeen tartutaan muun muassa maakuntien järjestöfoorumeilla.

JÄRKEVÄ – JÄRJESTÖKENTÄ TIETOTALOUSOSAAMISEN VÄLITTÄJÄNÄ MAASEUDULLA

Toteuttajat: Turun yliopiston Brahea-keskus, Kainuun Nuotta ry, TIEKE

Tutustu verkossa: [tieke.fi/hankkeet/jarkeva](https://www.tieke.fi/hankkeet/jarkeva)

Rahoittajat: Maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutupolitiikan neuvosto

Ajankohta: 1.4.2021–30.6.2022

Datalla tehoa kuntien tilankäyttöön

Valtiovarainministeriön Kuntien tilatiedon kehittämishankkeen osallistuu TIEKEstä verkottaja Jari Salo.

Hankkeelle maaliskuussa 2021 nimetty lainvalmisteluryhmä esimerkiksi selvittää, voisiko kunnille asettaa velvoitetta luovuttua käyttämiensä tilojen tietoja valtakunnalliseen tietokantaan.

Tietokanta yhdenmukaistaisi informaatiota, jota Suomen kuntien tiloista on saatavilla.

Valtiovarainministeriön arvion mukaan kiinteistökustannusten säästöpotentiaali on 900 miljardia euroa. Vaikka kunnat tekevät kiinteistöjään koskevat päätökset itse, valtakunnallinen tilatietokanta edistäisi rakennuskannan kokonaisvaltaista arviointia. Suomen kunnat omistavat yhteensä yli 62 000 rakennusta, joiden yhteispinta-ala on 50 miljardia neliömetriä.

TIEKE vahvistaa työhyvinvointi- ja palvelumuotoiluosaamistaan

Työsuojelurahaston kehittämistuen avulla TIEKE lähti alkuvuodesta 2021 mukaan Laurean vetämään Työhyvinvointimuotoilu-koulutukseen, jossa yhdistyvät työhyvinvointi ja palvelumuotoilun menetelmät. Työstämme koulutuksen aikana konkreettista palvelua, digitaitojen osaamismerkistöä.

Käytännönläheisen koulutuksen myötä osaamme soveltaa palvelumuotoilua ja yhteiskehittämistä sisäisessä kehitystyössä, hanketoiminnassa sekä tuotteiden ja palveluiden kehittämisessä.

Nuoret teknologiavaikuttajat tempaisivat kouluissa

Kansainvälisenä Girls in ICT -päivänä 22.4.2021 kehitysyhteistyöjärjestö Plan Suomen ja teknologia-alan työelämäverkosto Future Femalen Nuoret teknologiavaikuttajat -mentorointiohjelmassa pohdittiin, millainen maailma olisi, jos nykyistä monimuotoisempi porukka kehittäisi teknologiaa.

TIEKEN toiminnanjohtajan **Hanna Niemi-Hugaertsin** ja avoimen lähdekoodin paikkatieto-ohjelmistoja kehittävän Gispo Oy:n toimitusjohtaja **Sanna Jokelan** mentorioima Kaupunkidata-ryhmä järjesti kolmessa yläkoulussa webinaarin, jossa tarkasteltiin arkipäivän esimerkkien kautta, missä kaupunkidata ja teknologia kohtaavat ihmiset sekä millaisia yhdenvertaisuushaasteita niihin voi liittyä.

Nuoret pohtivat myös teknologiaan liittyviä asenteita sekä tapoja nivoa teknologia nykyistä laajemmin eri oppiaineisiin.

”Nuoret etenevät kohti tavoitteitaan määrätietoisesti ja omia polkujaan seuraten. Halu viedä eteenpäin tasa-arvoa edistävää digitaalisuutta on kaikilla vahva”, sanoo Niemi-Hugaerts.

TIEKE asiantuntijaksi HSY:n digiosaamismerkkien kehittämisprojektiin

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY rakentaa oman digitaitojen osaamismerkistön, jossa huomioidaan erilaiset työtehtävät ja osaamistarpeet. Kumppaniksi ja asiantuntijaksi HSY on valinnut TIEKEN. Kehittämistyössä hyödynnetään myös valtakunnallisen Osvat taidot -hankkeen kokemuksia.

HSY tuottaa kunnallisia vesihuollon ja jätehuollon palveluja sekä tietoa pääkaupunkiseudusta ja ympäristöstä. HSY:ssä työskentelee lähes 800 henkilöä ja sen liikevaihto on yli 350 miljoonaa euroa.

Lisätietoja:
TIEKE, Merja Sjöblom, merja.sjoblom@tieke.fi, 050 567 6893
HSY, Silja Huuhtanen, silja.huuhtanen@hsy.fi, 040 836 9198

Nimi tai ensisijainen osoite ohjaa laskut

Monilla organisaatioilla on useita verkkolaskuosoitteita, ja osoitteen nimestä näkyy, minkälaisia laskuja eri osoitteisiin halutaan lähetettävän. Useimmiten verkkolaskuosoitteita ei ole nimetty vaan organisaatioilla on käytössä useita samannimisiä osoitteita.

Toisinaan laskut halutaan ohjata yhteen verkkolaskuosoitteeseen. Jos lähettäjälle tätä ei ole suoraan ilmoitettu, niin hän ei voi sitä tietää.

Ongelma ratkaistaan merkitsemällä yksi osoitteista ensisijaiseksi. Tällöin lähettäjä tai verkkolaskun välittäjä pystyy näkemään verkkolaskuosoitteistosta suoraan, mihin osoitteeseen laskut pitää lähettää.

Ensisijaisen osoitteen saa käyttöön ilmoittamalla tästä omalle verkkolaskun välittäjälle, joka käy merkitsemässä osoitteen ensisijaiseksi.

Uudistunut EDIFACT-sanasto ilmestyi

Päivitetty EDIFACT-sanasto (Electronic Data Interchange for Administration, Commerce and Transport) on saatavilla TIEKEN Verkottaja-palvelusta. Sanastossa on runsaasti termejä sekä suomeksi että englanniksi. Lyhyiden termikuvausten ohella EDIFACT-sanastosta löytyy havainnekuvia ja esimerkkejä.

Vapaasti ladattava sanasto löytyy TIEKEN Verkottaja-palvelusta: www.verkottaja.fi.

Verkottaja sisältää tietoa sähköisestä tiedonsiirrosta ja sähköisten sanomien soveltamisohjeita.

eEemeli palkitsi parhaat oppimiskurssit

Suomen eOppimiskeskuksen eEemeli 2021 -kilpailussa vuoden parhaana oppimisen ekosysteeminä palkittiin yhteisöalusta Crazy Town. Etä- ja hybridimallit opetuksessa -tuotesarjan voitti Four Ferries -yrityksen eMathStudio, digitaalinen matematiikan tehtäväkirja. Merkittävä oppimisen teko -yleisöäänestyksen voiton vei CGI Finlandin Luma-etäkoulu, joka on pandemia-aikana edistänyt 7–16 vuotiaiden luonnontieteellisten aineiden etäopiskelua.

Arviointiraati koostui pedagogiikan, koulutuksen ja oppimisteknologian asiantuntijoista. Raadin puheenjohtajana toimi vuonna 2021 TIEKEN toiminnanjohtaja Hanna Niemi-Hugaerts.

Ensimmäinen eEemeli-kilpailu järjestettiin vuonna 2001.

Sohvi Hellsten vahvistaa TIEKEN viestintää

TIEKEssä aloittanut FM **Sohvi Hellsten** huolehtii TIEKEN 40-vuotisjuhlanäkyvyydestä sekä osallistuu digitaalisten prosessien hankkeiden ja Verkkolaskufoorumin viestintään.

Viimeksi hän työskenteli ihmisoikeusjärjestö Setassa viestinnän asiantuntijan sijaisena ja viestinnän projektityöntekijänä. Freelancerina hän tuottaa sisältöä eri yrityksille ja yhteisöille, myös ICT-alalle.

Avoimessa yliopistossa viestintää opiskelellin Hellstenin englannin kielen maisteritutkinto tukee TIEKEN kansainvälistä hanketointia. Erityisiä kiinnostuksen kohteita ovat tietoyhteiskunnan etiikka ja kansalaisten osallistumismahdollisuudet.

”Ihmistä palveleva digitaalisuus on aivan liian tärkeä asia jätettäväksi teknologia-alan sisäiseksi pohdinnaksi. TIEKEllä on ainutlaatuinen näkökulma tietoyhteiskunnan kehitykseen ja eri toimijoiden tukemiseen. Olen ilolla mukana kertomassa toiminnasta tänä vuonna.”

Matkaeväitä digitaaliseen tulevaisuuteen

40 vuotta täyttävän TIEKEN juhla-vuoden julkaisussa jaamme matkantekoa helpottavia kokemuksia menneiltä vuosilta sekä tarjoamme ajateltavaa ja suuntia yhteiselle retkellemme kohti osaavaa, ihmiskeskeistä ja yhteentoimivaa tietoyhteiskuntaa.

Luettavissa verkossa: tieke.fi/tieke40/

TIEKEN JÄSENET OVAT VAHVUUTEMME

Jäsenistömme edustaa kattavasti tietoyhteiskuntakehityksen kannalta keskeisiä toimijoita: yrityksiä, julkishallinnon organisaatioita, oppilaitoksia ja järjestöjä.

TIEKEN JÄSENORGANISAATIOT:

- Tuovat esiin eri näkökulmia, jotta me puolueettomana toimijana voimme rakentaa niistä yhteisen suunnan.
- Jakavat kokemuksiaan, jotta meidän on helpompi rohkaista muita ottamaan askeleita samaan suuntaan.

TIEKEN JÄSENEÄ

Edistät yhteentoimivan, osaavan tietoyhteiskunnan rakentamista. Jäsenenä olet mukana viemässä eteenpäin suomalaisten ihmisten ja organisaatioiden digiosaamista, tukemassa yhteentoimivan tietoyhteiskunnan kehittämistä sekä vaikuttamassa yhdessä siihen, millaisessa tietoyhteiskunnassa tulevaisuudessa elämme.

Hyödynnät osaamistamme, verkostojamme ja palvelujamme. TIEKEläiset ovat osaavia, innostuneita ja aikaansaavia ammattilaisia. Oli kyse sitten osaamisen kehittämisestä tai digitaalisista prosesseista ja teknologioista, tiimimme ja verkostomme edustavat alan kärkeä. Laaja palveluportfoliomme palvelee niin koulutusorganisaatioita, yrityksiä kuin julkisia toimijoitakin tietoyhteiskunnan mahdollisuuksien löytämiseksi ja pullonkaulojen poistamiseksi. **Tutustu, hyödynnä ja kysy lisää – autamme mielellämme.**

Luot vaikuttavia kumppanuuksia ja tavoitat alan toimijat. TIEKEN kanssa vaikutat ja vaikutut. Järjestämme vuosittain yli 20 tapahtumaa ja tavoitamme kohderyhmämme – oli kyseessä päättäjät, yritykset tai koulutusorganisaatiot. Niin viidettä kertaa järjestettävä päättäjävalmennus Tietoyhteiskunta-akatemia kuin kuukausittaiset AamuAreenat tuovat esiin ajankohtaisia tietoyhteiskuntaan liittyviä teemoja. Lisäksi vahvistamme suomalaista digiosaamista kohdennettujen tapahtumien, webinaarien ja koulutusten kautta. **Rakennetaan kumppanuus sinulle tärkeiden teemojen osalta – yhdessä saamme aikaan enemmän.**

Kehität kansamme tulevaisuuden rakennuspalikoita. TIEKEllä on kokemusta jo yli 77 kehittämishankkeesta. Nyt laajennamme hankeportfoliota myös kansainvälisille kentille. **Rakennetaan yhdessä vaikuttava kehittämishanke tai etsitään yhdessä uusia eurooppalaisia kumppanuuksia.**

JÄSENEÄ VALJASTAT TIEKEN OSAAMISEN, VERKOSTOT JA PALVELUT KÄYTTÖÖSI.

Lisätietoa jäsenyydestä sivuiltamme:
tieke.fi/tieke/jasenyys/

TIEKE palvelee

www.tieke.fi

 uutiskirje.tieke.fi
 facebook.com/tiekery
 @tiekery
 youtube.com/TiekeRy
 slideshare.net/tieke

DIGITAALISET PROSESSIT

AI & BIG DATA FORUM FINLAND

Välittää tietoa, parhaita käytäntöjä ja toimintamalleja yritysten, tutkimuksen, oppilaitosten ja viranomaisten välillä sekä verkottaa tekoäly- ja Big Data -osaamista.

DIGITAALINEN TALOUSHALLINTO

Edistää sähköisen taloushallinnon yhtenäisiä rajapintoja, raportointia ja rakenteisen tiedon hyödyntämistä.

VERKKOLASKUTUS

Verkkolaskuosoitteistosta löytyvät verkkolaskuja lähettävät ja vastaanottavat organisaatiot. Verkkolaskufoorumi toimii kohtamispaikkana kehittäjille, toimittajille ja käyttäjille.

VERKOTTAJA-PALVELU

Asiantuntijatasen työkalupakki. Tietoa standardimuotoisen tiedonsiirron toteutuksen ja päätöksenteon tueksi. Testauspalvelulla voi validoida liiketoimintasanomia ja tietosisältöjä.

ÄLYLOGISTIIKKA

Logistiikan, liiketoimintaprosessien, sähköisen tiedonsiirron, kansainvälisten kauppamenettelyjen, standardoinnin ja tunnistusteknologioiden osaamista yhdistetään älylogistiikan kehittämiseen.

SANOMATYÖ

Sähköisten sanomien toimialakohtaisia soveltamisohjeita, jotka perustuvat yleisesti hyväksyttyihin kansainvälisiin sanomastandardeihin kuten UN/EDIFACT ja UBL/XML tehdään projektityönä toimialan edustajien kanssa.

HANKETORILTA HANKEILMOITUKSET

Julkisen sektorin tarjouspyynnöt Suomesta ja muista EU-maista omaan sähköpostiin, lisäksi tietoa ict-alan palvelutarjoajista.

ICT-SOPIMUSPOHJAPALVELUT

Sopimuspohjia (FI ja EN), joita voi hyödyntää sopimusvalmisteluissa myyjänä tai asiakkaana.

DIGIOSAAMISTA

@-KORTTI

Kaikille hyödyllisen @-kortin sisältöihin kuuluvat tietoyhteiskunnassa tarvittavat perusvalmiudet.

TIETOKONEEN KÄYTTÄJÄN A-KORTTI

Vastaa työelämän tarpeisiin. Hyötykäyttäjälle, joka käyttää tietokonetta työssä, opiskelussa ja vapaa-aikana.

TIETOKONEEN KÄYTTÄJÄN AB-KORTTI

Työvälineohjelmistojen syvällisempää käyttötaitoa ja yhteiskäyttöä sekä verkkoviestintää.

TIETY – TIETOTYÖTUTKINTO

Työelämälähtöinen ja soveltava yksilön ja organisaation yhteisöllistä tietotyöosaamista edistävä tutkinto.

TIVIITTORI

Työkalu tieto- ja viestintätekniisten taitojen arviointiin. Sisältää kolme testikokonaisuutta.

TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry on jo 40 vuoden ajan luonut edellytyksiä digitalisaation hyödyntämiselle ja osaamisen kehittämiseksi. Palvelumme ja verkostomme edistävät kilpailukykyisen, uudistuvan ja ihmisläheisen tietoyhteiskunnan rakentumista. Olit sitten yksityishenkilö, yritys, julkishallinnon toimija, koulutusorganisaatio tai järjestö: lue tältä aukeamalta lisää tarjoamastamme ja hyödynnä sitä toiminnassasi jo tänään.

VAIKUTTAJA VERKOTTAJA VAUHDITTAJA

TIETOYHTEISKUNTA-AKATEMIA

Alan johtavien asiantuntijaorganisaatioiden kanssa järjestettävä, yhteiskunnallisille päättäjille tarkoitettu kutsuvalmennus.

VAIKUTA & VAIKUTU

Tapahtuma tieto- ja viestintätekniikan osaamisen näkökulmasta.

AAMUAREENA

Avoimissa aamutilaisuuksissa alustuksia herättävistä teemoista ja ilmiöistä.

HANKETOIMINTA

Edistetään tieto- ja viestintätekniikan osaamista ja hyödyntämistä eri toimialoilla.

Tiedosta

ISSN 1795-5351

JULKAISIJA

TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry
Pieni Roobertinkatu 9 / MOW
00130 Helsinki
+358 9 4763 0400
tieke@tieke.fi
etunimi.sukunimi@tieke.fi
www.tieke.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Hanna Niemi-Hugaerts

TOIMITUS

Juttusampo,
paula.launonen@juttusampo.fi
Hanna Niemi-Hugaerts, TIEKE
Hanna Vuohelainen, TIEKE
Helena Klang, TIEKE
Sohvi Helsten, TIEKE

ULKOASU

Workshop Päiviä Oy
toimisto@workshoppalvia.fi

KANNEN KUVITUS

Heikki Päiviä

KUVITUSKUVAT

Adobestock

ILMOITUSMYynti

Helena Klang, TIEKE
helena.klang@tieke.fi

ILMOITUSHINNAT euroa

	koko (mm)	mv	4-väri
Takakansi	210x240	950	
2-kannet	210x275	700	800
1/1 sivu	210x275	550	700
1/2 sivua	210x125	350	550
1/4 sivua	95x125	200	350
1/8 sivua	95x60	100	200

Hintoihin lisätään alv 24 %.
TIEKEN jäsenille alennus 15 %.

Pidätämme oikeuden hintojen korottamiseen painosmäärän olennaisesti kasvaessa.

AINEISTO

Ilmoitusaineisto toimitetaan tulostusvalmiina tiedostona. Aineistopäivä on 1 kuukausi ennen lehden ilmestymistä.

MEDIAKORTTI 2021

tieke.fi/tieke/tiedosta-lehti

TIEKE julkaisee Tiedostan sisältöä painetun lehden lisäksi omilla verkkosivuillaan.

PAINO

Edita Prima Oy

ICT-sopimuspohjat

KANSAINVÄLISET SOPIMUKSET VARMALLA POHJALLA

ICT-sopimuspohjista löytyy yrityksen tuotteisiin ja niiden myyntikanaviin tyypillisesti liittyvä sopimusjuridiikka ja toimintatavat.

PAREMMAT SOPIMUSDOKUMENTIT

ICT-sopimuspohjien ja muistilistojen avulla on helppo kehittää yrityksen sopimusdokumentaation tasoa.

SÄÄSTÖÄ KUSTANNUKSIIN

ICT-sopimuspohjien avulla yritys pystyy tuottamaan itse kansainvälisten sopimusten laatimisen edellyttämiä selvityksiä, tuotedokumentaatioita ja pohja-aineistoja tehokkaasti ja oikein kohdennetusti juristien käyttöön.

AINA AJAN TASALLA

Palvelua täydennetään jatkuvasti uusilla sopimuspohjilla. Kaikki palvelun sopimuspohjat päivitetään aina ajan tasalle.

ICT-sopimuspohjat
yli 250 suomen- ja
englanninkielistä
sopimuspohjaa

www.ict-sopimukset.fi